

Draugai darbininkai, rem-
kite LSS. Apsigynimo fon-
dą! Atsiminkite, kad bylos
vedimui reikalinga nemaža
suma pinigų.

LAISVĖ

Naujus metus pradėjus,
mes norėtume, kad kiekvie-
nas "Laisvės" skaitytojas,
sykiu būtų jos ir platintojas.
Taigi pasidarbuokite.

No. 6

Telephone 3878 Stago.
455 Grand Street

Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 21 d. Sausio (Jan), 1919.

Kaina pavienio numerio 5c.
Aštuoni puslapiai.

IX METAI

K. LIEBKNECHTAS IR R. LUXEMBURG UŽMUŠTI.

JŲ MIRTIS BUVO PRADŽIA NAUJŲ SUKILIMŲ.

LIEBKNECHTO IR LUXEMBURG MIRTIS BUVO PRADŽIA NAUJŲ SUKILIMŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Iš Berlyno gavome liūdnu žinių. Eberto-Scheidemanno valdžia, susidedanti iš socialistine, darbinikiška valdžia, pribus jiems į pagelbą — teisins juos, stengsis nuplauti jų kruvinas rankas, bet tas negelbės, ta dėmė ant jų amžinai pasiliks. Lai būna žuvusiems amžina atmintis! Lai krinta amžina panieka revoliucinio proletariato socialistėdavikams!

Šiandien valdžia skaitė oficialų paskelbimą, užreikšdama, kad Liebknechto ir R. Luxemburg užmušėjai būsią skaudžiai nubausti. Keilioliką žmonių jau esą areštuotų, kurie dalyvavę užmušime.

Mūšiai Berlyne ir kituose miestuose.

Zurich, 17 d. sausio. — Ši vakarą čia gauta žinių, kad mirtis Karoliaus Liebknechto ir Rožės Luxemburg buvo priežastis naujų mūšių Berlyno priemiesčiuose ir kitur.

Esseno miestelyje spartakiniai užpuolė ant Kruppo ginklų dirbtuvių, norėdami jas sunaikinti. Bet valdžios ištikima kariumenė šiaip taip apgynė. Daugely Berlyno priemiesčių eina smarkus mūšiai.

Rozė Luxemburg BERLYNO GAUJOS UŽMUŠTA.

Liebknechtą sušaudė kareiviai.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 16 d. sausio (su vėlinta). — Šiandien patirta, kad Karoliaus Liebknechtas, žymiausias visoj Vokietijoje žmogus, liko nušautas bandant pabėgti nuo valdžios kareivių. Tuo pačiu laiku jo žymiausia padėėja, Rožė Luxemburg, liko Berlyno juodašimčių gaujos nužudyta.

K. Liebknechtas, Spartako partijos vadovas, kuris vos tik nenuvertė socialpatirinė Vokietijos valdžija, liko užkluptas savo namuose ir sykiu su motere ir sūnais suareštuotas. Moteris ir sūnai liko nuvežti kalėjimui. Patį gi Liebknechtą vežė į militarę valdybą. Bevažiuojant sugedo automobilis, kuriame jį vežė ir kareiviai vedė jį pėsčią. Einant, Liebknechtas bandęs ūmai pabėgti, tuomet kareiviai pradėjo šaudyti ir ant vietos jį užmušė.

Tuo pačiu laiku, kada Liebknechtas liko sušaudytas, Rožė Luxemburg tapo juodašimčių gaujos nužudyta. Visų jos mirties aplinkybių dar tikrai nesužinota, bet tiek žinoma, kad gauja užpuolė ją vežant suareštuotą ir sumušė, o paskui, būk-tai, įmetė į kanalą.

Šiandien valdžia išleido oficialų paskelbimą, užreikšdama, kad Liebknechto ir R. Luxemburg užmušėjai būsią skaudžiai nubausti. Keilioliką žmonių jau esą areštuotų, kurie dalyvavę užmušime.

LIEBKNECHTO IR LUXEMBURG NUŽUDYMAS PATVIRTINTAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 17 d. sausio. — Šiandien gautas iš Berlyno pranešimas patvirtina pirmesnius pranešimus apie nužudymą K. Liebknechto ir R. Luxemburg. Pranešimas paduoda smulkesnių žinių apie tų darbininkų vadovų nužudymą. Iš pranešimo štai kas patirta:

Seredos vakare, 15 d. sausio, 9:30 val. vakare K. Liebknechtas ir R. Luxemburg buvo suimti namuose No. 43 Mannheimer gatvė, Wilmersdorf, Berlyno priemiestyje. Juos nuvežė į raitarijos divizijos valdybą.

Po trumpo kvotimo, kad pertikrinti suimtųjų vardus, ir t. p., Liebknechtui pasakyta, kad jisai turi skaityt save areštuoti ir kad jis bus nušautas į Moabit kalėjimą, kur turės laukt valdžios nuosprendžio apie savo likimą.

Žinia apie Liebknechto areštą išsiplatino žaibo greitumu ir bregint susirinko didelė minia žmonių, kurie pradėjo veržtis į tą namą, kur jis buvo tyrinėjamas. Tuomet įsakyta išvesti Liebknechtą per užpakalines duris ir nuvežti į Moabit kalėjimą. Liebknechtui buvę pasakyta, kad jei jis kėsinsis bėgti, tai bus nušautas.

Tuo tarpu dalis susirinkusių gaujos susirinko prie užpakalinių durų ir jį išvedant sargai turėjo, būk tai, su spēka prasimušt sau keliją. Išėdus Liebknechtui ir jo palydovams į automobilį, nežinomas užpuolikas smogė Liebknechtui į galvą taip, kad pasipylė kraujas. Tuomet jau automobilis greitai nuvažiavo.

Išvengimui kitų demonstracijų važiuota aplinkiniai keliais prie Tiergarten sodnė. Bevažiuojant sugedo automobilis ir sargybos komendantas sumanė vesti Liebknechtą pėsčią. Biskį paėmus, Liebknechtas, būk tai, išsiveržė nuo sargų ir leidosi bėgti. Jam, būk tai, šaukta sustoti, bet nesustojant sargai pradėjo šaudyti ir ant vietos nušovė.

Apie Rožės Luxemburg nužudymą visaip pasakojama. Vienas pranešimas skelbia, kad, vežant ją į kalėjimą, vežimą apniko gauja

imirtusių juodašimčių ir ją užmušė. Kiti pranešimai sako, kad ji užmušta automobiliuje vežant ją kalėjimui. Gauja užpuolus automobilių ir baisiai sumušus R. Luxemburg, nepalsant sargų pasistengimų ją apginti. Kada jau buvus vos gyva, tai koks nežinomas vyras išokęs į automobilį ir nušovęs ją.

REVOLIUCIJA VĖL ATSINAUJINO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Zurich, 17 d. sausio. — Berlyne ir daugely provincijų vėl prasidėjo Spartako vadovaujama revoliucija. Revoliucijos priežastis yra kerštas už nužudymą Karoliaus Liebknechto ir R. Luxemburg.

Spėjama, kad valdžia griebsis nuožmiausių priemonių, kad tik sutriuškinti šią naują revoliuciją. Berlynan pribuvo 5 naujos kariumenės divizijos. Dabar išrodo, kad miestas vien tik kareiviais ir apgyventas.

Visame mieste pilna masinių kaunolių. Valdžiai ištikimi kareiviai valdo visas strategiškas vietas ir saugoją gatves, tiltus ir geležkelio stotis. Ant visu kampų stovi būriai kareivių.

Dusseldorfe vakar įvykiuose susirėmimuose užmušta 12 žmonių, o sužeista 40.

VISOJ VOKIETIJOJ DIDŽIAUSIS PASIBJURĖJIMAS.

Spartakiniai grėsia generaliu streiku.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 18 d. sausio. — Banga giliausio ir nuogandaus pasibjaurėjimo ir pasipiktinimo avima šimtus tūkstančių Vokietijos darbininkų iš priežasties nužudymo Karoliaus Liebknechto ir Rožės Luxemburg.

Eberto valdžia neva irgi skaito ta niekšišką savo darbų vaisiu didele katastrofa. Šį vakarą iš Berlyno gautos žinios rodo, jog ten laukiama nuožmių kruvinių mūšių.

Bijoma generalio streiko.

Tikima, kad Berlyne tuoj bus apšauktas generalis streikas.

Dabar labai abejotina, kad rinkimai į įsteigiamąjį seimą galėtų įvykti šioj nedėlioj, kaip tas buvo paskirta.

Visoje šalyje prasidėjo baises žmonių susjudimas iš priežasties nužudymo proletariato vadų Liebknechto ir Luxemburg. Liaudis atvirai kaltina valdžią sužiniaime tų vadų nužudyme.

Ketverge suareštuota dar keliolika Spartako vadovų, tų tarpe Kate Dunker Franz Pfemfert, Carl Evisstein ir Siegfried Marcusson. Eichornas, tačiau, dar tebėra liuosas.

BOLŠEVIKAI PASIRYZĖ TAIKYTIS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 17 d. sausio. — Maksimas Litvinovas, buvęs bolševikų ambasadorius Londone, pasiuntė prezidentui Wilsonui notą, užreikšdamas, kad Rusijos Tarybų valdžia yra pasiryžusi sustabdyti skleidimą bolševistiškos propagandos kitose šalyse, jeigu talkininkai sutiks pradėti su ja taikos derybas. Taip rašo laikraštis Social Demokraten.

Helsingfors, 17 d. sausio. — Iš Revelio gauta žinia, būk Petrograde kilusi kontrevoliucija.

Omsk, Sibiras. — Visas Sibiro fronto armijas dabar komanduos vienas vyriausias komandierius. Tuo vyriausiu komandierium paskirtas francūzų generolas Janin, kuris komanduos visas talkininkų spēkas Rusijoj. Manoma, kad paskyrimas Janino vyriausiu komandierium priskubins galutiną bolševikų sumušimą.

LIETUVOS PREZIDENTAS ATIDAVĖ LIETUVĄ LENKAMS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 16 d. sausio. — Lenkijos valdžia laikinai paėmė Lietuvos valdymą į savo rankas, kad apsaugojus šalį nuo bolševikų. Taip praneša šiandien iš Varšavos gauta telegrama. Lenkija paėmus Lietuvą savo "globon" prašant Lietuvos prezidentui.

GENERALIS PROKURORAS GREGORY REZIGNAVO.

Generalis Suv. Valstijų prokuroras T. W. Gregory rezignavo iš tarnystės. Prezidentas jo rezignaciją priėmė. Jisai apsisavo vietą 4 d. kovo.

Priežastis savo rezignacijos ponas Gregory stato menką algą, nes jis gaunąs tik 12,000 į metus, iš ko negalys pragyventi.

10,000 JAPONŲ KAREIVIŲ VAŽIUOJA IŠ SIBIRO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Vladivostoke, 17 d. sausio. — Čia paskelbta, jog 10,000 Japonijos rezervinių kareivių, kurie iki šiol yra Sibire, tuoj bus išvežti namon. Iki sausio pabaigai visi jie jau būsią išvažiavę.

Revoliucinis Judėjimas Ivaariose kitose šalyse.

ISPANIJAI GRĖSIA REVOLIUCIJA.

Madrid, 17 d. sausio. — Ispanijos premieras Romanones šiandien paskelbė, kad, jo nuomone, Ispanijoj galima laukt labai blogų nuotikių, t. y., revoliucijos. Revoliucinis judėjimas ypač platinasi Barcelonoj ir visoje Catalonijos provincijoj. Premieras išsireiškė, kad visą valdžią labai susirūpinusi.

Premieras pasisakė davęs galę Barcelonos miltariui viršininkui elgtis, kaip tik jis nori, bile tik "nuraminti" gyventojus.

Ispanijos valdžia oficialiai paskelbė suspendavimą visų konstitucinių teisių Barcelonoje ir visoje Catalonijos provincijoj. Toje provincijoj labai platinasi reikalavimas pasiliuosuoti nuo Ispanijos jungo. Peritą gruodžio mėnesį tenai įvyko didelės riaušės ir valdžia žadėjo paduoti Catalonijos reikalavimus parlamentui apsvarstyti. Šio mėnesio pradžioj politikierių komisija nusprendė, kad Catalonijai reikės duot autonomiją, bet toliaus tame klausime nieko neveikia.

Laikraščiai aiškina, kad suspendavimas teisių padaryta tam, kad užkirst kelią rengiamam visuotinam streikui. Ispanijoj labai platinasi sindikalistiškai-bolševistiškas judėjimas.

43 I. W. W. NUTEISTI KALĖJIMAN.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Sacramento, Californija, 17 d. sausio. — Federalis teisėjas Rudkin šiandien paskyrė baumes 43 aidoblistams, kurie buvo federalio teismo nuteisti už peržengimą špionažo įstatymo. Nuteistieji pasmerkti kalėjimui nuo vienu iki 10 metų. Jie buvo pavadinti "tylinčiais kaltininkais," kadangi jie atsisakė samdyti advokatą ir net atsakinėti į klausimus.

PERU DARBININKAI LAIMI STREIKĄ.

Washington, 17 d. sausio. — Peru respublikos prezidentas Pargo sutiko išpildyti valdžios darbus dirbančių darbininkų reikalavimą įvesti 8 v. darbo, o kitur darbininkų reikalavimus pavedė išrišti arbitracijos keliu. Pranešimai rodo, kad padėjimas jau žymiai pagerėjo ir streikių riaušės jau mažinasi, nors streikai dar tęsiasi.

AMERIKOJE VISUOTINA BLAIVYBĖ.

Iki 16 d. sausio 36 valstijos užgyrė priedą prie Suv. Valstijų konstitucijos, kuriuomi įvedama visoje šalyje visuotina blaivybė. Kad tasai priedas taptų įstatymu, reikalinga buvo, kad jį užgirtų trys-ketvirtadaliai visų valstijų arba 36 valstijos. Tas skaitlius pasiektas šiandien. Paskutinė priedą užgyrusi valstija buvo Nebraska, kuri užgyrimą užtvirtino 10:25 val. ryte. Tokiu būdu į vienus metus nuo tos valandos ir minutės visuotinas uždraudimas gaminti ir platinti — pardavinėti svaiginančius gėrimus įsistatė. Šios šalies konstitucijos, kokia yra užtikrinamas laisvės žodžio, spaudos ir susirinkimų, ir gal net labiau bus pildoma. Gi nuo 1 d. liepos įeina galėn karės laiku išleistas įstatymas, draudžiantis pardavinėti svaiginančius gėrimus, kol pasibaigs kareivių demobilizacija. Vėliau dar 4 valstijos užgyrė blaivybės įstatymą ir dabar tikima net, kad visos valstijos tą įstatymą užgirs ir jis bus vienbalsiai priimtas.

BOLŠEVIKŲ PROPAGANDA SVEICARIJOJ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 17 d. sausio. — Laikraštis "Temps" savo iš Genevos žinių, kad mas, paliepiantis atydzinti visus žmones, kuri nuziurimi platinime bolševistiškos propagandos. Genevos policija įsitikinusi, kad tulos ypatos platinama žmonėse neramumą ir kursto prie sukilimų.

Lausannoje policija suareštavo daugelį bolševikų. Sakoma, kad surastas neva suokalbis nužudyti Francijos premiera Clemenceau. Visus suareštuotas manoma išsiųsti traukiniu į Maskvą. Tuo pačiu traukiniu manoma išvežti Rusijon 45 rusus kareivius, kurie tenai buvo internuoti, ir 400 kitų žmonių, kurie nori grįžti Rusijon.

Sveicarijos laikraščiai paskelbė, kad du L. Trockio broliai, kurie buvo laikomi Francijoj, pabėgo į Sveicariją. Pabėgdami, jie būk tai šovę ir sužeidę francūzų kareivį. Jaunesnysis brolis jau suareštuotas ir tyrinėjamas.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

"Dirva" užbaigė savo vargingas dienas.

"Vien Lietuvosninkų" rašo: "Is tikrų šaltinių sužinojome, kad 'Dirva' sustojo ėjusi. 'Dirva' faktiškai leido žymus Clevelando vertelga p. Bartuševičius. Ji vis nešė nuostolius, taip, kad leidėjas nepakeldamas juos sustabdo 'Dirvos' leidimą."

"Dirva" redagavo buvęs "Vien Lietuvosninkų" redaktorius, p. Gedeminas. Ji buvo vedama tokioje pat dvasioje, kaip ir "Vien. Liet." Nors "Vien. Liet.", paminėdama apie "Dirvos" užbaigimą vargingų dienelių, apgailestauja, bet mums rodo, kad darbininkų kles, netekus to laikraščio, nieko nenustoja.

Ir ji pritaria.

Nesyki mes minėjome, kad prieš kairiuosius socialistus gali opoziciją sudaryti mūsų klerikalai, tautininkai ir menševikai. Tuomi pasakymu menševikai baisiai išsivedžia, bet piktuomas—piktumu, o faktas—faktu. "Naujienos" labai išsivedė "Laisvės" pasakymu, kad antrasis Internacionalas yra supuvs ir už tai išrėžė savotišką pamokslą. "Vien. Lietuvosninkų" tas "Naujienu" pamokslas labai patiko. Ji irgi pasmerkė už tai "Laisvę" ir da ve ką priduria:

"Naujienos" j tai duoda tinkamą atsakymą. Bet ar verta j tai atsakinėti? Juk atsakinėjimas j tai tiktai žemina."

Kaip matote, tam Internacionalui, kurį "Naujienos" išpažįsta, pritaria ir "Vien. Lietuvosninkų." Ir kur čia nepritari, kad to internacionalo rėmėjai darbuojasi išvien su buržuazija prieš kairiuosius socialistus. Tokį Internacionala, kuris veda prie šventos vienybės, gali remti ne tik menševikai, bet ir tautininkai su klerikalais. Visai kas kita su tuo Internacionalu, kurį skelbia revoliucinis proletariatas — šis Internacionalas, visų jų supratimu, ne Internacionalas, bet raudonasis teroras, nes atmeta bendradarbiavimą su buržuazija, o skleidžia darbininkų diktaturą.

Klerikalai ir tautininkai parduoda Lietuvą lenkams.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Lietuvos klerikalai ir tautininkai gatavi Lietuvą parduoti ir aziatams, kad tik išgelbėjus ją nuo raudonojo pavojaus. Pirmiaus jie visokiais būdais plakėsi prie kaizerio, važinėjo į Berlyną, tarėsi apie lietuvišką karalių, kuris būtina turi mokėti lietuviškai kalbėti "Sveika Mariją" ir tam panašiai. Kada mes tas visas jų šunybės skelbėme, tai mūsų šiek,

amerikiečiai, klerikalai ir dalis tautininkų vadino mus šmeižikais ir kitokiais vardais.

Pastaruju laiku bolševikai pradėjo užimti Lietuvą. Lenkai puolėsi ją gelbėti nuo bolševikiško pavojaus. Mūsų klerikalai, tautininkai ir net tūli "socialistai" pradėjo rengti protestus prieš visokius j Lietuvą išiveržimus. Tuo tarpu laikraščiai praneša ve kokią žinią:

"Londonas, 15 d. sausio.—Varšavoje praneša, kad lenkų valdžia paėmė Lietuvos valdymą j savo rankas tuo tikslu, kad apgynus ją nuo bolševikų. Ši pasiryžimą lenkų valdžia padarė prašant Lietuvos respublikos prezidentui."

Vadinasi Lietuvos "bendroji" valdžia, kuri susidėjo iš klerikalų, tautininkų ir, atleiskite už išsireiškimą, "socialistų", sutiko Lietuvą parduoti lenkams, kad tik išgelbėjus nuo raudonojo pavojaus — nuo proletariato diktatūros. Nėra abejonės, kad tie ponai sutiktų Lietuvą parduoti ir aziatams, bile tik paskui patys galėtų gospadoriauti ir išnaudoti darbo žmonių klesą.

Buržuazija susirūpinus darbininkų suvažiavimu.

Darbininkų Apsigynimo Liiga susaukė unijų delegatų suvažiavimą, kad apsvaščius klausimą, kaip išgelbėti T. Mooney ir kitus jo draugus, gyvus palaidotus j grabus. Kadangi suvažiavime dalyvauja ir Amerikos Darbo Federacija, tai delegatų suvažiavio gana didelis skaitlius — virš tūkstančio. Išsyk suvažiavime federacijas buvo paėmė viršų ir pradėjo gospadoriauti taip, kaip kad Gomperso užsuktas aparatas reikalauja. Buvo išnešė dekretą prašalinti socialistus ir aidoblistus. Pastarieji atsisakė apleisti suvažiavimą ir pasiliko sveitinėje. Antroje suvažiavimo dienoje dalykai ėmė virsti kiton pusėn — radikalus sparnas pasirodė esąs skaitlingesnis ir federeišiai pasiliko mažumoje. Toks apsi-reiškimas labai sujūdino buržuazinę spaudą, kuri ėmė šaukti, kad bolševikai užvaldė visą suvažiavimą.

Suvažiavimas buvo nutaręs pakviesti drg. E. Debsą kalbėti, bet teisėjas, po kurio priežiūra dabar randasi Debsas, neleido jam važiuoti j Chicagą ir sakyti prakalbą. Italijos social-patriotų misija, kuri dabar lankosi po S. V. miestus, norėjo susilankyti j tą suvažiavimą, bet delegatai tų ponų neįleido, pripražindami, kad social-patriotai negali būti darbininkų draugais. Didžiama rezoliucijų, kurias suvažiavimas išnešė, yra revoliucinės dvasios. Šis suvažiavimas aiškiai parodo, kad greitų laiku tiems ponams, kurie stovi viduryje

darbininkų ir buržuazijos ir stengiasi darbininkus "mokinėti" susipratimo, vietos nebus. Darbininkai juos pasiųs ten, kur pipirai auga.

Socializmo išdavikų manifestas.

Vokietijos dabartinė valdžia, susidedanti iš išdavikų tarptautinio socializmo, kurią mūsų socialšovinistai iš "Naujienu" pripažino tikra socialistine valdžia, išleido manifestą, kuriame sako: "Nemažesne privalo būti mūsų užduotimi gynimas rubežių nuo naujo rusų despotinio militarizmo, kuris įjega mums nori įbrukti savo anarchistines išlygas ir paversti Vokietiją j naują pasaulinę karės teatrą. Bolševizmas reiskia pasaulio pabaigą, laisvės ir socializmo pabaigą."

Tokį manifestą išleido Vokietijos social-šdavikai, kuriuos vis garbina "Naujienos."

Taip, bolševizmas reiskia buržuaziam pasauliui pabaigą, taipgi ir tam "socializmui" pabaigą, kuris vienijasi su buržuazija, kad ilgiau palaikytų jos gyvavimą ir daugiau apmulkinus "mužikus."

Skandalas "lietuviškoje diplomatijoje."

Nors "lietuviškoje diplomatijoje" niekad nebuvo jau taip ramu, nuolatos pešasi tautininkai su klerikalais, nepaisant j tai, kad ir "bendrai" veikia dėl tėvynės labo. Bet pastaromis dienomis iskiolo tikras "diplomatiskas" skandalas ir jėgu dabar, ant nelaimės, tautininkai turėtų suorganizuoti savo armiją, o klerikalai savo, tai tarpe jų karė neįvengiama. Mat, tūli klerikalų atstovai, pasiūsti iš Amerikos, kuriuos pripažino ir tautininkai savais atstovais, Sveicarijoje sėdėdami, susisusė su Gabriu ir pradėjo "lenkiškoms kortomis" (taip "Tėvynė" išsireiškė) lošti. Ta žinia pasiekė ir Ameriką. Dabar tarpe tautininkų ir klerikalų spaudoje eina didžioktas ginčas. Klerikalai visai teisina savo atstovus, lošančius "lenkiškoms kortomis", o tautininkai bombarduoja. Kuo tas skandalas užsibaigs, sunku pasakyti, bet "Tėvynė" jau taip susirūpinus, kad pradėjo kalbėti apie greitą šaukimą "visuotino" suvažiavimo, nes, girdi pinigų neturime.

Kas tame visuotiname suvažiavime dalyvaus? Nejaugi "Tėvynė" mano vėl šaukti bendrą su klerikalais suvažiavimą? Juk klerikalai nuo pereinuo suvažiavimo, kuriame neva tautininkai su jais susivenijo, iki šiol tautininkus laikė ir laiko pantaplio vietoje. O gal tas pantaplis jau sudėvėtas, tai norima, kad klerikalai dar puspadžius padėtų ir darbininkų savo skriaudas, kiek tą jo kaltinamąjį skriaudėją apšaukia visokiais nedorumo vardais, ir tuomi pats skriaudžia tą savo skriaudėją. Jis stovi augščiau trečiųjų teismo, i kurį jį šaukia drauga

Nėra nei vieno pasaulyje žmogaus, kuris, apgindamas nekaltybę teisę, nebūtų buvęs vedamas ant kartuvių bent dešimtį sykų savo gyvenime. — Montaigne.

Nepaprastas šaukimas j teismą

"Naujienos" 27 d. gruodžio patalpinta P. Grigaičio laiškas "Laisvės" redaktoriui V. Paukščiui. Kviečia j j trečiųjų teismą.

Nežinau, kaip elgsis šiame klausime d. Paukštys; tai jo asmeniškias dalykas. Bet aš čia noriu nurodyti j kai-kurias aplinkybes ir j techniską to teismo pusę.

1. Pats tasai d. Grigaičio laiškas baisiai šurkštus, nemandagus, nedraugiskas. Laiško atsisaukimas yra toks: "P-nas Paukštys", reiskia: "Ponas Paukštys." Kuomet socialistas socialistą pavadina "ponu", tai reiskia, kad jis jį nelaike socialistu, bet buržujum ar šiaip ku.

2. Tasai laiškas, — "šaukimas j teismą", — mirga tokiais žodžiais: "nesąmoniški 'Laisvės' užpuldinėjimai", "melas ir prasimanymas", "peržengė visas padorumo, sąžiningumo ir literatines etikos ribas", "aršiausias demoralizacija" (šitie du žodžiai ir žemiau cituojami pabraukti "Naujienu"), "Apkaltinu Tamstą sužiniu... šmeižimu."

Šitoki žodžiai ramesniu, išmintingesniu laiku galėtų būti pamatų kontra-trečiųjų teismui iš apkaltinamojo pusės. Ar šiaip, ar taip da iki šiol negirdėtas toksai šaukimas j teismą. Man rodos, kad pats šitas šaukimas yra nutėsimu, nusprendimu. Panašiai padaro savin tarpinį teismą amerikiečiai: kada vienas kltą pavadina melagiumu, tai užgautas išsako: "Tu pats toks; nagi da atkartok." Tas atkartvoja: "melagium!" Antrasis jam j snukį, ir mušais abu, kol nepailsta. Pas mus to nėra. Bet šita "pavieska", šaukianti j teismą, yra panašiu apsi-reiškimu.

3. Laiško antrašas yra toks: "Šaukia j teismą šmeižikus." Is to, kas augščiau paaiškėjo, kiekvienas galėtų sakyti, kad antrašas būtų geresnis šitoks: "Šmeižikai šaukia i teismą šmeižikus." Nėsu advokatas (ir nenoriu juo būt!), bet, rodos, neapsiriksiu sakydamas, kad visoj įstatymų ir teisdyrystės istorijoj nerasi atsitikimo, kur šaukiantis j teismą galėjo išmisliti visokias vardais skundžiamąjį žmogą. Jisai tiktai gali skųtis, kad jį tasai žmogus užgavo, nuskriaudė, — melagium, vagim, besąžiniu pavadino, — o ne spręsti, kad tas, kuris jį nuskriaudė yra, pats melagius, vagis, besąžiuos, nedorėlis ir t. t. Civilizuotose šalys, sako, vagies negalima vadinti vagim, žmogžudžio negalima vadinti žmogžudžiu tolei, kol teismas nepripažįs, nenuspręs, kad jis tas yra ką pavogęs, o kitas yra užmušęs žmogų. Draugas Grigaitis elgiasi priešingai. Jis ne tiek nurodinėja savo skriaudas, kiek tą jo kaltinamąjį skriaudėją apšaukia visokiais nedorumo vardais, ir tuomi pats skriaudžia tą savo skriaudėją. Jis stovi augščiau trečiųjų teismo, i kurį jį šaukia drauga

Paukštį. Jis išviršaus nusprendžia, kad pastarasis "nesąmoniška užpuldinėja", "tikėdamasis" darbininkuose paplatinti "melą", "peržengė visas padorumo, sąžiningumo... rybas." Na, o kad teismas, išnagrines, atras esant kitaip ir nuspręs, kad d. Paukštys neturėjo to "sužinaus" noro ir neperžengė padorumo ir sąžiningumo, tai kur paskui d. Grigaitis dės tuos savo žodžius? Trečiųjų teismas savo nusprendyje, rodos, negali kalbėti tokiais žodžiais.

4. Dabar prieiname prie paties svarbiausiojo dalyko — prie skundo pamato. Šaukia j teismą už tai, kad "Laisvė" "bjauriai apšmeižia Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybą ir 'Naujienu", apskelbdama jas "tarptautinio socializmo išdavikais" ir "imperialistinių demokratijų bernais."

Čion yra kaltinimas (bet taip pat su nusprendimu, kad "bjauriai apšmeižia") už du dalykus: (1) tarptautinio socializmo išdavimas, tai principų klausimas; (2) imperialistinėms demokratijoms bernavimas — tai taktikos dalykas.

Teismas turėtų nuspręst pirmame dalyke štai ką: 1) Kame yra tarptautinis socializmas, koks jisai yra, o kame yra ne tarptautinis. 2) Jeigu pasirodyt, kad skundikas laikosi tarptautinio socializmo, jį gerbia, jį skelbia, tai kaip, kame ir kada jis jį išdavė? Jeigu gi jo skelbiamas socializmas bus teismo nuspręstas netarptautišku, tai skundas nuplės be pasekmių. Antrame dalyke turėtų nuspręsti: 1) katra "demokratija" yra imperialistinė, o katra yra kitokia; čia turėtų nagrinėt keletą šalių, kurios ėjo išvien prieš "autokratiją", tai pasigarsino kaip "demokratijos", o tu šalių tarpe yra pora respublikų ir bent tris monarchijos bei autokratijos. Dabar: kuriai šiųjų demokratijų yra "bernavės" skundikas?

Kaip matome, tai per daug sunkus būtų teismui uždavinys. Čia yra teorių dalykai. O joks teismas teorių nenusprendžia. Ne jo tai business. Teismas negali nuspręst, kad tokia, ve, taktika gera; jis negali taktikos įstatyt. O principų ir teorių apie principus, jisai nė tiek negali nuspręst. Absoliutiškai ne jojo business. Čionai yra frakcijų suvažiavimų business. Kas nori frakcijų pasigimdyt, — geriaus perskirt, nes jos jau gimusios, tai gali ir trečiųjų teismą tam panaudot. Bet gražiau būtų, kad tikruojų savo būdu frakcijos atsirastų, o ne keturių teisėjų nusprendimu.

J. Baltrušaitis.

Ką sako Wilsonas ir kiti apie Bolševizmą ir Rusiją.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 21, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Prezidentas Wilsonas pri-siuntė Suv Valstijų kongresui telegramą, reikalaujamas greitai paskirti \$100,000,000 metinimui vidurinėse rytinės Europos gyventojų. Toje telegramoje ponas Wilsonas štai ką sako:

Bolševizmas nuolat veržiasi vakarų linkui; jis nuodina Vokietiją. Jo nesulaukys jokia spēka nei prievarta, bet jį gali su stabdyti vien maistą ir visi lyderiai, su kuriais aš apie tai tariuosiu sutinka, kad tame dalyke svarbiausiu dalyku dabar yra sutartinas visų veikimas.

Aš nemanau, kaip mes galėsime rast kokias nors pastovias valdžias, su kuriomis būtų galima užbaigti taiką, jeigu mes nepavartosime to būdo (aprupinimo maistu) sulaikymui anarchizmo bangos.

Buves ambasadorius White, kuris yra vienu Amerikos delegatų taikos konferencijoj, papildydamas prezidento atsisaukima, rašo:

Aš jaučiu, kad jau būtina turiu išdėstyti jums tas aplinkybes, kurios išlengvo apima ir apvaldo mūsų visą delegaciją ir kurios dabar kontroliuoja visą Europinę situaciją labiau, negu kas nors kitas. Tos aplinkybės, tai nuogandus plėtojimosi bolševizmo vakarų linkui Jisai (bolševizmas) dabar pilnai kontroliuoja Rusiją ir Lenkiją ir platinasi visoj Vokietijoj. Dabar aiškiai matosi, kad vienatinis įrankis užkirst tam besiplatinimui kelią yra aprupinimas žmonių maistu.

Lordas Northcliffe, pargarsėjęs Anglijos politikierius ir savininkas įteknin-giausiu Anglijos laikraščiu, savo ilgame laiške, kuris buvo telegrafu prisiųstas laikraščiui N. Y. Sun, sako: Nuo tūlo laiko aš prisilaikau tos nuomonės, kad pasaulio galybės turi bent laikinai pergalėti savo išdidumą ir pradėti susižinoti su bolševikais su tikslu pasiųst Rusijon tautininkų paskirtą komisiją, kad patirti, kaip ten dalykai ištikrų yra. Tokią komisiją turėtų lydėti tokie žmonės, kuriuos rusai neskaityt savo priešais. Vienu tokių, aš tikinčiu, yra buvęs jūsų Raudonojo Kryžiaus galva Rusijoje, Raymond Robins. Kitu tokiu yra anglas rašėjas, vardu Arthur Ransome. Aš neturiu teisės jų vardus vartoti, bet čia yra svarbus reikalas ir reikia ūmu laikyti ką-nors daryti. Pasaulis turi žinoti, kas ten ištikrų dedasi.

Ant kiek tas paliečia Didžiąją Britaniją, tai mūsų žmonės atkakliai ir griežtai priešinsis visokiam pasikėsiniui siųsti Rusijon daugiau Britanijos kareivių.

Mes jau turėjome virš keturių ir pusės metų karės ir mūsų kareiviai neįstojo armijon su tikslu būti Rusijos policistais.

Pereitą savaitę Paryžiaus laikraščiai paskelbė, kad Lloyd George padavė Francijos, Italijos ir Amerikos valdžioms sumanymą pakviesti j taikos konferenciją bolševikų delegatus. Francijos užsienio reikalų ministris Pichon tuojaus ir gana žiauriai tą pasiūlymą atmetė.

Tą viską suminėjęs, N. Y. Americanas savo editoriale pasisako buvęs ir esąs priešingas veržimuisi Rusijon ir kariavimui prieš Tarybų respubliką. Savo priešimosis jisai pamatuoja dvejaip: Pirmą, kad tai yra vievačių Rusijos žmonių dalykas pasiskirti sau tokią valdžią, kokia jiems patinka ir ant-ka, kad vartojimas ginkluotų spēkų prieš Tarybų respubliką sukels Rusijoj tokį pasipriešinimą, kad jos savogilumoje galingi žmonės neteks savo pasiryžimo būti draugiškais ir persims baises neprietelingumu, kurio pasekme galės būti galinga Rusijos revoliucinė armija. Ta armija galės maršuoti j rytinę ir vidurinę Europą ir ten susivenyti su neužganėdintomis rumunų-lenkų, čecho-slovakų, vengrų ir teutonų žmonių miniomis ir išvien galės pradėti tokią klesų kovą, kuri lengvai galėtų išaugti j milžiniškesnę ir baisesnę karę, negu ta, kuri ką-tik užsibaigė.

Americanas sako, kad jau pirmiaus jis pataręs, kad Suvienytos Valstijos ir tautininkai, vieton siųsti kariumenę prieš naują Rusijos Tarybų respubliką ir tos valdžios nepripažinti, pripažinti tą valdžią, kadangi tai buvo vienatinė valdžia, kokia-tik Rusijoj radosi; kad pradėti su ta valdžia reikalus ir, kiek galint, stengtis aprūpinti Rusijos žmones maistu ir padėti jiems atgaivinti savo šalies progmonę.

Laikraštis sakosi ir dabar prisilaikąs tos pačios nuomonės, t. y., kad talkininkai ir Amerika neturėjo jokių teisės nei reikalo ginkluotomis spēkomis veržtis j Rusiją.

Talkininkai ir Amerika padarė apgalėtiną klaidą nepripažindami Tarybų valdžios.

Dar labiau apgalėtiną klaidą buvo parūpinti senoj režimo agentams milijonus dolerių pinigų ir leisti jiems naudotis visais telegramais ir spaudos patogumais, kad užlieti Suvienytas Valstijas vienpusiška propaganda prieš Tarybų valdžią ir Tarybų kariumenę. Vienu tos propagandos pavyzdžiu buvo visuomenės informavimo komiteto pasukelbimas spaudoj dol pen-tų, kuriuos parvežė Jgar Sisson. Tai buvo visa eilė dokumentų, kuriuos vis rimtesni Francijos laikra-

ti Rusijai.

ne virš ketu-
etų karės ir
neįstojo ar-
būti Rusijos

itę Paryžiaus
askelbė, kad
padavė Fran-
ir Amerikos
manymą pa-
s konferenci-
elegatus. Fran-
reikalų minist-
tuojaus ir ga-
pasiūlymą at-

minėjęs, N. Y.
savo editoriale
es ir esąs prie-
rūsi Rusijon ir
rieš Tarybų re-
priešinimosi
uoja dvejetain-
ai yra vie-
žmonių dalykas
u tokią valdžią,
patinka ir ant-
patinis ginkluo-
ies Tarybų res-
els Rusijoj toki-
na, kad jos sav-
lingi žmonės ne-
pasiryžimo būti
ir persiims bai-
lingumu, kurio
lės būti galinga
olucinė armija.

Mes širdingai užgiriame
Anglijos premiero patarimą
pripažinti Rusijos Tarybų
valdžią legale valdžia ir pa-
kviesti ją prisijungti savo dele-
gatus į taikos konferenciją.
Kaslink siuntimo Rusijon
ginkluotų spēkų, Amerikos
žmonės turi kaip tik tokią-
pat nuomonę, kaip ir Angli-
jos žmonės.

Britanijos žmonės griež-
tai reikalauja, kad Rusijon
nebutų siunčiama daugiau
Anglijos kariumenės ir kad
ta kariumenė, kuri dabar
ten randasi, būtų tuojuos
parvežta namon.

Amerikos žmonės taip-pat
drūčiai priešinsis kiekvie-
nam sumanymui siųsti dau-
giau Amerikos kariuonį Ru-
sijon ir dabar jau vienbal-
siai reikalauja, kad tie ame-
rikonai kariuoniai, kurie da-
bar ten randasi, būtų at-
šaukti ir parvežti namon.

Mes įsitikinę, kad devyni
iš dešimties amerikiečiai
pripažįsta, jog Rusijos žmo-
nės turi teisę pasirinkti sau
patinkamą valdžios formą
ir tvarkyti savo naminius
reikalus taip, kaip jiems pa-
tiems geriausiai išrodo.

Mūsų, kaip ir Britanijos
žmonių nuomonė yra tokia,
kad nekeno nėra reikalas
rūpintis apie tai, ką Rusijos
žmonės pasiryžo savo šalyje
nuveikti.

Visai aišku, kokia turi
būt teisinga ir vienatinė po-
litika link Rusijos.

Ta politika yra tame, kad
tuojuos išsinešdinti iš Ru-
sijos ir liautis erzinus ir py-
kinus Rusijos žmones įsi-
veržinėjimais į jų teritori-
jas; pripažinti Rusijos Ta-
rybų respubliką egzistuo-
jančią valdžią ir ištiesti Ru-
sijai pagalbos ranką; trump-
pai sakant, apsiesti su jais

žmoniškai, kaip su viena
Tarybų respubliką

šiai atsisakė spausdinti ir
kuriuos Anglijos spauda
taipgi atsisakė spausdinti
dėlė aiškaus jų melagingu-
mo.

Wardas Northcliffe labai
teisingai sako, kad "niekas
iš mūsų nežinome tikrai,
bet ištikimi ir bepartvyviai
liūdijimai, kuriuos paskelbė
kad ir minėti žmonės — an-
glas rašėjas, p. Ransome, ir
Raudonojo Kryžiaus galva,
pulkin. Robins — aiškiai ro-
do, jog Tarybų valdžia buvo
baisiai apsmėžiama ir per-
statoma neteisingoje švieso-
je. Aišku, kad, nors Tarybų
valdžia buvo palikta vienui-
viena kovoti su visomis sun-
kiausiomis gyvenimo prob-
lemomis, ji davė Rusijos
žmonėms gerą valdžią, to-
kią valdžią, kuria liaudies
minios buvo labai patenkint-
os. Tie liūdijimai rodo, kad,
nors sukiausiose aplinkybė-
se, tai yra geriausia valdžia,
kokią tik Rusijos žmonės
turėjo nuo-pat praradimo
pirmininės Tarybų valdžios
formos ir laisvės, kuria jie
naudavosi pirm, negu mili-
tarė Romanovų pergalė juos
pavėrgė.

Mes pilnai sutinkame su
Northcliffes patarimu siųsti
Rusijon iš visų taltinkinų
bendrą komisiją, kad viską
aiškiai ištyrti ir parvežti
teisingų žinių apie tikrąjį
dalyką stovį toje šalyje.

Pats Wardas jau 62 me-
tų senis ir tris sykius vedęs.
Su pirmąja pačia sugyveno
15 vaikų, bėgėję 6 metų: du
sykiu po keturis, du sykiu
po tris ir vieną sykį vieną.
Antroji moteris pagimdžiu-
si 12: du sykiu dvynukus ir
8 — po vieną. Trečioji Wardo
moteris pagimdžiusi 8. Kas
viso labo sudaro 35.

Iš 35 savo numylėtų vai-
kučių, Wardas 10 jųjų pa-
skyrė ponui dievui, taigi lie-
ka 25. Iš tų 25, 13 tarnauja
S. V. kariumenėje; 5 sūnūs
jau Francijoj, o 8 šioje ša-
lyje mokinaši kariškos tar-
nystės.

Tai bent žmogus, kurį ga-
lima pavadinti patriotu iš
kūno ir kraujo. O kas iš
mūsų lietuviškų patriotpa-
laikių? Jie tik moka garsiai
barškėti, lyg malūno tuščios
girnos, apie mylimą tėvynę
ir joje žaliuojančias lankas,
bet kuomet reikia pasirodyt,
kas ištikrųjų yra patriotiz-
mas, tai jau ir šnakakšt, ir
nebėra mūsų iškvi. Jeigu vie-
na kitą kareivį kištelėjo, tai
reikia visa gerkle "mes pa-
triotai!" Bet pažiūrėkite, ką
tų tautų patriotai daro ir
ai jau ne taip garsiai šū-
uoja. O kiek dar rasi pas-
tėklius, kurie nei vieno
sulūžusio kareivėlio nėra da-
ve, o pasikalbėk tu su jais,
— ogi bausys patriotai.

Jeigu jūs vyručiai norit,
kad mūsų tautos vardas ne-
išnyktų iš pasaulio tautų su-
ašo, tai nesnauskit, o sku-
ai sekit p. Wardo pėdomis,
itaip jūsų šūkavimas nu-
s šuniui ant uodegos.

J. A. Dementis.

Geras yra tas, kas veika-
das dėl kitų, daro tą patį,
ir dėl savęs darytų —
Indra.

Prasikaltimas vis vien
kalbės, kad ir liežuvių nega-
lima būtų vartoti. — Shake-
spere.

Klausimai ir Atsakymai.

Klausimas. — Gerbiama
redakcija! Meldžiu paaiš-
kinti, ar yra toks įstatymas,
kad visi tie, kurie žada va-
žiuoti į savo šalis, turi mo-
kėti po 2 centu nuo kiekvie-
no dolerio. New Haven
American Steel Co. suraši-
nėjo visus darbininkus ir
kurie tik pasakė, kad va-
žiuos į savo šalis, tai mo-
kant algas išskaitė už 1918
metus po 2 centu nuo kiek-
vieno uždirbto dolerio. To-
kiu būdu iš virš 200 žmonių
pasilaiškė nuo 20 iki 30 dol.
ir daugiau.

Ar kompanija teisingai
pasielgė?

K. Grubliauskas.

Atsakymas. — Apie tokį
įstatymą iki šiol spaudoje
nebuvo minėta, bet dabar
"Valdžios Informacijų Ko-
mitetas" paskelbė visuome-
nės žinia toki dalyką:
"Ištrauka iš įstatymu ant
pajamų (iplaukų) nuo 3 spa-
liu, 1917 m.

"Pajamų apdėjimas rei-
kalauja, kad visi darbdavai
išskaitintų iš svetim-
taučių darbininkų gautos al-
gos 1918 metais po 2 nuo-
šimčių. Šis įstatymas palie-
čia tik laikinai Amerikoje
gyvenančius svetimtaučius.
"Visi privalo mokėti tą
apdėjimą ir neprenesdami
pilno savo užmokesčio, kurį
gauna, iki 1 d. kovo kiekvie-
nų metų, papuola už tai po
bausme, kuri gali būti nuo
20 iki 1,000 dolerių. Visi
tie, kurie suteiks apie savo
uždarbį melagingas žinias,
papuola po bausmę 2,000
dol. pinigais užsimekti ir
ant vienu metų į kalėjimą.

"Laikiniai gyvenanti Ame-
rikos svetimtaučiai privalo
užmokėti 1 nuošimtį savo
uždarbio už 1913 metus pra-
dedant nuo 1 d. kovo ir no 1
nuošimtį už iščius 1914 ir
1915 metus; 2 nuošimčių už
1916-1917-1918 metus.

"Šis įstatymas pasilieka
galėje ir ant toliaus, pakol
ji nepanaikins."

Taip skamba oficialis val-
džios pranešimas. Remian-
tis šiuo pranešimu, kiekvien-
tas asmuo, neturintis pirmų
pilietiškių popierių, privalo
užmokėti taksas nuo 1 d. ko-
vo, 1913 m., iki 1 d. sausio,
1916 metų po 1 centą nuo
uždirbto dolerio ir nuo 1 d.
sausio, 1916 m. iki 1 d. sau-
sio, 1919 m. — po 2 centu
nuo kiekvieno uždirbto dolo-
rio.

Laikiniai Amerikoje gyve-
nantieji svetimtaučiai su-
prantami tie, kurie neturi
pirmu pilietiškių popierių ir
jų neišsima.

Klausimas. — Drauge, re-
daktoriau! Prašau man pa-
aiškinti, koks Amerikoje
vartojamas kalendorius —
senas ar naujas? Taipgi,
koks Rusijoj ir kitose šal-
yse kalendorius vartojamas?
Kokis skirtumas tarpe seno
ir naujo kalendoriaus ir ko-
dėl jie taip užvardinti?

"Laisvės" Skaitytojas.

Atsakymas. — Amerikoje
ir veikt visose kitose šalyse
dabar vartojamas, taip va-
dinamas, naujas kalendo-
rius. Rusijoj iki revoliuci-

naujas. Todėl tai ir Lietu-
voj buvo nevienodas kalen-
dorius, nes Suvalkų guberni-
nijos, kuri oficialiai skaitėsi
prie Lenkijos, buvo vartoj-
mas naujas kalendorius,
kaip ir visoj Lenkijoje.

Klausimas. — Gerb. "Lai-
svės" redakcija! Prašau
paaiškinti, kodėl Velykos
nevisuomet toj pačioj dienoj
esti? Aš teiravausi daugie-
lio tikinčių katalikų, bet nei
vienas negalėjo man to iš-
aiškinti. Ir kodėl pas kata-
likus ir stačiatikius Velykos
nevisuomet sykiu esti?
Vincas Skučas.

Atsakymas. — Priežastis
kilnojimosi Velykų ir tūlų ki-
tu švenčių yra tame, kad re-
ligiškos šventės skaitomos
sulyg, taip vadinamo, dvasi-
ko arba bažnytinio kalendo-
rius. Tasai kalendorius
reguliuojamas daugiausiai
pagal mėnulis atmainų, o
kadangi to atmainos nevi-
suomet tuo pačiu laiku atsi-
kartoja, todėl ir visa to ka-
lendoriaus sistema yra, taip
sakant, nepastovi ir metai
nuo metų mainosi švenčių
datos. Kadangi tikrosios
Kristaus nužudymo dienos
(datos) nežinoma, tai kata-
likų vyskųpų suvažiavimas,
jykykės mieste Nicaea, 325
metuose, išdirbo tam-tikras
taisykles, kurios tvarkytų
Velykų ir kitų švenčių šven-
timo laiką. Žinoma, būtų
buvę daug parankiau, jeigu
minėtas susirinkimas būtų
paskyręs vieną tikrą Vely-
kų šventimui datą pagal ci-
vilio kalendoriaus, nesiskai-
tant su mėnulis atmainomis,
bet, regimai, tame susiva-
žiavime dalyvavę "šventi"
tėvai menkai tenusimanė a-
pie astronomiją ir neperma-
tė, kiek jų priimta sistema
padarys ateityje neparan-
kumų.

Kaslink to, kad nesutinka
katalikų ir stačiatikių Vely-
kos, tai tas pačina nuo to,

Wisconsinso valstijoj prieš
skaitlingą moterų grupę.
Čia, pagal darbdavio iš-
rokavimą, moteris neturi
teisės prigulėti į tas organi-
zacias, į kurias priguli vy-
rai, dirbdami toj pačioj
dirbtuvėj. Reikia, kad mo-
teris negali turėti tos teisės,
kad rūpinis savą ekonom-
niū gyvenimu. Toliaus,
darbdavys išnetyčių ir ne-
tiesioginiu būdu pasakė, kad
jis jau sūspėjo padaryti tiek
kapitalo, nuskriausdamas
savo darbininkus, kad jis
gali laikyti dirbtuvę uždarsę
išstius dvejus metus. Bet
paklausime darbininkų,
kain ilgai jie gali būti be
darbo? Gal savaitę, gal dvi?

Bet tai buvo gąsdinimas.
Darbdavių dirbtuvė ir dar-
bininkai, tai višta, dedanti
auksinius kiaušinius. Ir bū-
tų didžiausia beprotystė už-
mušti vištą, ko net ir pras-
čiausis neišmanėlis nepada-
rytų. Moteris pastatė ant
savo, suorganizavo uniją ir
prisidėjo prie vyru tenai e-
sančios unijos. O darbdav-
vys prisipažino, kad tik
"gąsdinęs" moteris.

J. A. Dementis.

Nuodėmės sumažėja tik
tuomet, kada pasaulio pra-
sikaltėliai prisipažįsta prie
savo kaltės. — Schiller.

...
Mes nustojame laimės
taip greitai, kaip tik prade-
dam norėti būt dar laimin-
gesniais. — Lamotte.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
CHICAGO, ILL.
Miesto ofisas: 225 So. Madison St.
Valandos: 10 iki 12 ryte.
Phone Haymarket 2563.
West Side ofisas: 225 So. Leavitt St.
Valandos 6 iki 8 vakare.
Phone Canal 4626
Nedėdieniais priima tik iška-
no susitarus.
Residencijos Tėlefonas: Albany 6546

Nuga-Tone
DIDIS SVEIKATOS TVEREJAS
Padara Gaivą, Raudoną Kraują, Stiprus Nuolatinis Nervus ir Tvirtą
Vyriškumą ir Moteriškumą.

Stebuldingi vaistai nuo abejaus nugarinto ir
nuolatinio kuno ir proto, liudnuo arba melancholijos,
biuriu sapnų, stoko energijos, numąinto gyvin-
gumo, neriviskumo, blogo apetito, stoka raudono
kraujo arba anemijos, tingos cirkulacijos kraujo,
žudymo kuno, negruonuulavimo viduriu, išputimo po
valgiu, skausmo pilve po valgiu, tulžimo, užkėtimo
skilvės, smirdati kvapo, neprimmo skoni burnoje,
aplankto liežuvio, sunkaus galvos skaudėjimo,
neuralgijos. Nuga-Tone yra paselmingi vaistai del
givanančių žilmtai ir dregnam klimata, kuriam
Malaria viešpatuoja.
Nuga-Tone suteikia Sveikatą, Stiprumą ir
Spėkas. Padidina apetitą ir gruomuulavimu viduriu,
padara viduriavimo liuosą ir regulariška, priduoja
naujo veiklumo visiems sanianriams kuno. Suteikia
sveiką veikmę širdies, vara šilta srovele širdies rauduono
kraujo į visas dalis kuno, priduoja šviesą rauduono-
niū išblykusiamai veidui ir žibumą akims.

Musu Absoliutiška Gvarancija.
Mes tikrai gvarantojame, jog busitė pilnai užgandinti vartojant Nuga-
Tone, ar mes sugraziseme jums pinigūs. Kožna bankutė talpina devynios
desimtyus (90) piliu, vienam mėnesiui gydymo, kaina kuriu yra vienas (\$1.00)
doleris, arba šėsi mėnesi gydymo, šėses bankutes už penkis (\$5.00) dolerius.
Jeigu vartojant Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu nebusite pilnai užgandinti
ti pasėkmiu, sugrazikite lyktus pilies ir bankutė, o mes betarpiškai sugraziseme
jums pinigūs. Matote, jog negalite prapulditi ne viena centa, jeigu vaistai
ne bus pasėkmingi. Mes imame visą riziką ant savės. Mes negalume
įstengti davimu jums tokios gvarancijos jeigu nežinotume kad Nuga-Tone
padarys viską, ką žlonais tvirtinama.

Skaitykite ką tie žmones saka apie Nuga-Tone.
NATIONAL LABORATORY, Chicago, Ill. Elwood City, Pa.
Gerbiamieji: Gavau jūsų laiską ir Nuga-Tone piliutes ir turiu pasakyti, jog esu visai užgandintas jūsų
vaistais. Meldžiu prisistati dvi bankutes Nuga-Tone piliutių. At davias kiatela piliutių savą
pretinū del pabandyma ir jam labai patinka. At siunčiu vieną bankutė dvi ju. Prisiduciu \$2.
Skaitykite visus ką gvarancijai.
Su pagarba, GASPAR BERSEK, Box 547.
NATIONAL LABORATORY, Chicago, Ill. Shenandoah, Pa.
Gerbiamieji: At esu labai užgandintas nuo jūsų Nuga-Tone. Esu labai sveikas po jūsų vartojimo.
JOE DOMBROWSKI, 333 W. Coal St.

•Stellukite vaistus ant tuo kuponu.
NATIONAL LABORATORY, 123 W. Madison St., Chicago, Ill.
Gerbiamieji: Prisiduciu \$..... ir meldžiu prisistati man.....
bankutė Nuga-Tone.
Vardas ir pavardė.....
Gatvė ir No. ar R. F. D.....
Miestas..... Valstija..... L. 1

The Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
 Published by the
 LITHUANIAN CO-OPERATIVE
 PUBLISHING SOCIETY, INC.
 Every Tuesday and Friday at 455
 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Yearly subscription rates: in U. S.
 and foreign countries \$3.50.
 Telephone Stagg 3878.

Eina du skyri savaitėj: Utarnin-
 kais ir Pėtnyčiomis, 455 Grand St.,
 Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Ko-
 operatyviška Bendrovė

"LAISVĖ"

Prenumerata metams: Amerikoj ir
 užrubežiuose — \$3.50; pusel metų
 Amerikoj ir užrubežiuose — \$1.75.
 Telephone Stagg 3878

"Entered as second class matter
 March 11, 1914, at the Post Office
 at Brooklyn, N. Y. under the Act of
 March 3, 1879.

LAISKAS REDAKCIJAI.

Gerb. "Laisvės" Redakcija!
 Su širdgėla į jumis kreipiuo-
 si ir meldžiu, leiskite man tarti
 keletą žodžių prieš visokius an-
 manę prisikabinėtojus ir šmei-
 žikus. Regis, kaip nekuriems,
 pataikiau ne į antakį, bet tiesiog
 į akį, kad net per kelis mė-
 nesius skundžiasi.

"Laisvės" 60 numeryje ra-
 šiau link L.S.S. X suvažiavimo
 todėl, kad tuomet buvo už ar
 prieš suvažiavimą diskusijos.
 Jei kam nepatiko tokios kriti-
 kos, reikėjo tad ir pastebėti, bet
 ne už pusės metų, kada užda-
 rytos diskusijos, leidžiat tūlam
 Rygos Milionui suvažiavimo
 klausimu reikauti ir daryti man
 neteisingus užmetimus. (Žiūr.
 "Laisvės" 104-tam num.). Ne-
 seniai "M. B." redakcija savo
 editorialuose visap mane "še-
 kino" už tą, centrui (L.S.S.) ir
 sokiems Rygos Milionams, ne-
 pataikytą kritikos straipsnį, gi
 dar per "Laisvę" ta pati dis-
 armonija atsikartoja... Kad
 Rygos Milionas matė mano klai-
 das, tai kodėl laike diskusijų
 nieko nesakė; bet kada disku-
 sijos uždarytos, iš miego pabu-
 dėš (R. M.), atsiminė kas "ge-
 rai", o kas "negerai" diskusavo
 link L.S.S. suvažiavimo. Keisti
 tokie žmonės, kurie save skai-
 tosi daug žinančiais, nurodo ki-
 laidas, bet patys elgiasi
 ariau, negu tie, kurie vadi-
 ni socialpatriotais ir tam
 ašiai išmislytais vardais!
 ia ironija pas tūlus mūsų
 gus! Tokie žmonės nei tiek
 upranta, kad po uždarymui
 kusijų, ir dar praėjus ke-
 ms mėnesiams, kelti išnaujo
 patį reikalą ir lermą, tai
 ent tylių.

Kurie taip daro, tai turi sa-
 is isrokavimus. Jie perina-
 kada diskusijos ir diskusau-
 burnos uždarytos — Rygos
 Milionai ima daryvumą darbi-
 ninkams įkabeti tokias mintis
 ir norus, kokie randasi jų gal-
 vose... Vergiška diktatura —
 viliųgystė! Šis faktas parodo,
 kaip tūli žmonės elgiasi su "ma-
 žiau" protaujančiais darbinin-
 kais. Kada vienas — kitas
 klausimas rengiamas — eina re-
 ferendumui, tada — kritikai
 (tokie, kaip R. M.) ima rekti —
 nori referendumo pasekmes už-
 tempti ant jų diktuojamo kur-
 paio ir t. t. Man neapeina, ta-
 ar kita pusė išlaimėtų, bet bjau-
 ru, jog "darbininkų" vadovai
 taip mėgsta pavergti žmonių
 mintis, įsitikinimus, supratimą
 ir visą laisvą jų teisybę! Tas
 faktas parodo, jog "prastam"
 darbininkui nevalia savo protu
 apmąstyti ir daryti taip, kaip
 pats supranti, bet tik taip, kaip
 — tau tavo vadovai diktuoja...
 Panašūs epizodai verčia paly-
 ginti atgyvenusių savo dienas

Romos kunigų ant darbininkų
 vergijos junga!

J. V. Žilinskas.

Nuo red. — Su didžiausia
 širdgėla red. duoda vietą tokiai
 tuščiai polemikai ir niekuo ne-
 pamatuotai, kaip kad drg. J. V.
 Žilinsko. Ta polemika — tik
 tuščios frazės, ypatingai ir
 daugiau nieko. Apart to, ne-
 teisingi užmetimai. Drg. Žilin-
 skas sako, kad praslinkus ke-
 liems mėnesiams po uždarymo
 diskusijų "Laisvė" davė vietos
 Rygos Milionui. Bet kada dis-
 kusijos tapo uždarytos ir kada
 straipsnis tilpo? Diskusijos už-
 sidarė su 9—10 "Apžvalgos"
 numeriu, kurį redakcija gavo
 tuomet, kuomet jau Rygos Mi-
 liono straipsnis buvo paduotas
 statyti. Ar tai čia keli mėne-
 siai praslinko? Juk 11—12 nu-
 merių ir dabar negauname —
 jie neišėjo.

Jeigu drg. Žilinskas mažiau
 savo "as" statytų, o daugiau
 žiūrėtų į dalykus, tuomet ir šir-
 dis negeltų. Taipgi nereiktų su
 "visu svietu" vesti už savo ypa-
 tos "garbės apgynimą" polemika-
 kas.

**REIKALAUJU ATSAUKI-
 MO ARBA TREČIŲJŲ
 TEISMO IŠ "LAISVĖS"
 REDAKCIJOS.**

Kadangi p. Stipinas, pasi-
 slėpęs po "stipinų", nei į tre-
 čųjų teismą neina, nei at-
 šaukia savo šmeižtą, tilpusi
 "Laisvės" num. 100 p.m.;

Kadangi redakcija visuo-
 met ima ant savęs atsako-
 mybę už straipsnius, kurių
 autorių pavardes užslėpia, o
 kad "Laisvės" Redakcija p.
 Stipino pavardę užslėpė, to-
 dėl reikalauju, kad "Lais-
 vės" Redakcija eitų į trečių-
 jų teismą ant tų pačių išly-
 gų, kokias buvau pastatęs
 p. Stipinui, arba atsauktų.

Laiką paliepiu pačiai "Lai-
 svės" Redakcijai nusiskirti
 tarp 20 ar 26 d. sausio, 1919
 m.

To nepadarius, pasiliksite
 nekaltų žmonių šmeižikų
 dalininkais.

J. S. Pruselaitis,
 943 Bank St.,
 Waterbury, Conn.

Atsakymas drg. J. S.
 Pruselaičiui.

Draugo Pruselaičio reika-
 lavimas daugiau, negu juo-
 kingas. Jis dabar daro
 "Laisvės" redakcijai užme-
 timą, kad ji paslėpė Stipiną,
 kuris neatsisaukia ir dabar
 reikalauja, kad redakcija
 arba tą šmeižtą atsauktų
 arba trečiųjų teisman stotų.
 Jeigu drg. Pruselaitis bū-
 tų rimčiau pagalvojęs, jeigu
 jis būtų tą visą dalyką su-
 prapęs, tuomet, be abejonės,
 panašios nesąmonės nebūtų
 parašęs. Ir dabar redakci-
 ja nei vieno, nei kito jo rei-
 kalavimų nepildys, t.y., nei
 atšauks, nei trečiųjų teis-
 man stos.

Pirmiausia, redakcija ne-
 gali imti atsakomybės už
 tuos raštus, kurie yra Sa-
 jungos reikalais talpinami
 ir dagi eina per Sąjungos
 sekretoriata. Stipino straip-
 snis kaip tik buvo pasiūstas
 Sąjungos sekretoriatui ir
 nuo drg. J. Stilsono gautas
 laiškas, kad tą straipsnį tal-
 pinto. Tuo pačiu sykiu jis
 dėjo prie jo savo prierašą.
 Vadinasi, d. Pruselaitis rei-

kalauja, kad redakcija atsa-
 kytų už Sąjungos reikalus.
 Mes tokį reikalavimą vadi-
 name didžiausia nesąmone.

Antras dalykas — drg.
 Pruselaitis sako, kad redak-
 cija paslėpė Stipiną. Mes
 staciai stebimės, kaip drg.
 Pruselaitis galėjo prieti
 prie tokios nesąmonės? Nei
 Pruselaitis, nei kas kitas iki
 šiol iš redakcijos nereikala-
 vo Stipino pavardės ir da-
 bar jis drįsta redakciją kal-
 tinti, kad ji Stipiną užslėpė?
 Čia daugiau, negu juokinga!

Dabar kaslink Stipino.
 Jeigu Stipinas į paskirtą lai-
 ką neatsisaukė (redakcija
 buvo jam įteikus drg. Pru-
 selaičio pirmo laiško kopiją
 ir antrašą) ir jokio atsaky-
 mo nedavė, tas jau aiškiai
 liūdiuja, kad jis, panašiai elg-
 damasis, pasiliko drg. Pru-
 selaičio ir jo vienminčių a-
 kyse šmeižiku ir prisimė tą
 vardą. Tokia laikraštinė
 tradicija išsidirbus ne vien
 pas lietuvius, kad, jeigu kal-
 tinamas į paskirtą laiką
 neatšaukia ir neduoda jokio
 atsakymo, tuomet skundika-
 kas savo vienminčių akyse
 lieka teisus. Pruselaitis,
 kaip visuomenės veikėjas,
 nors tą turėjo suprasti.

Taigi remiantis viršuje iš-
 dėstytais nurodymais, pra-
 šytume drg. J. Pruselaitį
 palikt redakciją ramybėje
 su reikalavimais atsaukimui
 ir trečiųjų teismų, nes jei
 vieno nei kito negali ir ne-
 privalo daryti. Gal drg. Pru-
 selaitis ir apšmeižtas, bet
 juk Stipino tyklėjimas nuima
 nuo jo tą šmeižtą, tai ko jis
 nori nuo "Laisvės" redakci-
 jos?

"Laisvės" redakcija.

RED. ATSAKYMAI

Vietiniui, Lawrence, Mass.—
 Jūsų korespondencija truputį
 nupeikia L.S.S. 64 kuopos elgi-
 mosi, o mes kaip tik tokių ko-
 respondencijų ir bijome dėti,
 nes paskui iššauks polemikas ir
 mums darys užmetimus kuopos
 grovime.

M. P., Worcester, Mass. —
 Dėlei laikraštyje vietos stokos
 neverta kritikuoti tokį kalbėto-
 ją, kaip p. Martus. Lai jis sau
 deklamuoja kaip nori ir kaip
 išmano.

L.M.P.S. 9 kuopos Komisijai.
 — Pilnai užtenka klaidai atitai-
 syti "M. Balse", nes jame ir
 buvo padaryta. Atsiminkite, kad
 laikraštyje vieta brangi.

J. Mikala, Nashua, N. H. —
 "Straipsnelis" spaudai netinka,
 silpnai parašytas.

Kitam, Middleboro, Mass. —
 Apie klerikalų prakalbas nieko
 netalpiname, nes neturime vie-
 tos saviems reikalams.

Lietuvos Dzukui, Detroit,
 Mich. — Gaila, bet klerikalų
 prakalbų aprašymams neturime
 vietos, todėl ir jūsų korespon-
 dencijos negalime sunaudoti.

P. J. Moskov, Gardner, Mass.
 — Nors tai būtų ir svarbu pa-
 talpinti apie tautininkų prakal-
 bas, bet korespondencija ilga, o
 pas mus laikraštyje vietos labai
 maži. Apart to, apie tų ponų
 fikslus ir prakalbų turinius jau
 buvo rašyta iš kity miestų ir
 pas jus jie tą patį pasakojo, kas
 skaitytojams yra žinoma. Todėl
 atleiskite, kad netalpiname.

Korespondencijos

MOLINE, ILL.

Čia, veik suvienytomis
 jėgomis, neperstoja darbuo-
 tis L.S.S. 179 kp., L.D.L.D.
 56 kp. ir Teisybės Mylėtojų
 Draugystė. Užėjus vėses-
 niam laikui, sukrusta dar-
 buotis, bet tą darbą, ant po-
 ros mėnesių, sustabdė užė-
 jus ispaniška epidemija. Pa-
 liovus siausti epidemijai, vėl
 veikimas prasidėjo.

L.D.L.D. 56 kp. ant naujų
 metų surengė vakarą su
 programu. Viskas pavyko
 labai puikiai ir kuopai liko
 nemažai pelno.

L.D.L.D. 56 kp., su prita-
 rimu L.S.S. kuopos ir Teisy-
 bės Mylėtojų Draugystės,
 nusisamdė butą ir įsteigė
 knygyną ir mokyklą. Lekci-
 jos duodamos utarninkais ir
 pėtnyčiomis lietuvių rašy-
 vos, skaitliavimo ir geogra-
 fijos.

Teisybės Mylėtojų dr-stė
 5 d. sausio susirinkime at-
 naujino savo pirmą mutari-
 ną, kuris buvo atidėtas iš
 priežasties siavimo epide-
 mijos, surengti vakarą "Lai-
 svės" naudai. Vakarą įvyks
 1 d. vasario. Tame pačiame
 susirinkime nutarta iš dr-
 stės išdo paaukuoti \$5.00 L.
 S.S. Aps. Fondui ir nariai
 ant vietos sumetė \$15.25. Vi-
 so \$20.25.

L.S.S. 179 kuopa savo vei-
 klumu pralenkia visas kitas
 draugystes, ypatingai nuo
 tada, kada prisidėjo prie
 kuopos keliatas veiklių drau-
 gų ir draugių. Dabar kuopa
 turi virš 40 narių, kurių
 tarpe randasi 13 moterų ir
 1 mergina.

Kuopa pradėjo organi-
 zuoti chorą, kuris, po kelias
 repeticijų, jau pasirodė
 viešai 4 d. sausio surengta-
 me vakare. Tame vakare su-
 loštas veikalas "Karės Nuo-
 takos." Veikalą aktorai su-
 lošė labai puikiai. Žmonių
 labai daug susirinko.

Girdėjau, kad L.S.S. kuopa
 rengiasi greitu laiku ir
 kitą veikalą pastatyti. Lai-
 ningo pasisekimo.

Šilkas.

CHESTER, PA.

Chesterio Lietuvių
 Gyvenimas.

Šiame mieste, prie Dela-
 ware upės, yra daugiausia
 geležinių fabrikų ir du Ship
 Yardai. Didžiuma lietuvių
 dirba prie laivų statymo.
 Karės laike daugumas lietu-
 vių, kaip ir kity tautų dar-
 bininkai uždirbo dideles "pė-
 des." Dirbdami viršlaikius,
 nekuriė uždirbo nuo \$30 iki
 \$80.00 į savaitę. Uždirbant
 tiek pinigų, suprantama,
 daugiau nieko nereikia —
 nei socializmo, nei unioniz-
 mo. Nekuriuos darbuos mo-
 kėjo daugiau, negu unijos
 "skėlas" buvo nustatytas,
 tai kam dar tos unijos rei-
 kia? Bet toji nelaiminga
 "taika" viską sugadino, su-
 trunpino darbo valandas,
 kaip Baldwin Locomotive
 Works ir mokestis apkarpė,
 seniaus dirbo 10 val. į dieną,
 — gaudavo už 11 val. ir
 moka.

Prasidėjo kalbos apie or-
 ganizavimąsi į unijas, tik ne
 Baldwin'ne, čion nei kalbos

negali būti, nes visas dar-
 bas išdalintas ant visokių
 kontraktierių ir bosenių. Pa-
 ti kompanija nieko neturi su
 darbininkais.

Ship Yardų darbininkai
 pradėjo rašyti prie unijos,
 —bet vistiek prie senų "pė-
 džių" nesugrįžs, reikia ap-
 karpyti ir gėrimus. Uždir-
 bant daug, o supratimo apie
 šviesesnį gyvenimą neturė-
 dami, tai nors gėrė, kiek
 norėjo, ir dar pinigų buvo.

Viskas persimainė. Ed-
 dystone Munition Works vi-
 sai uždarė, neteko darbo
 apie 11.000 darbininkų. Pra-
 sidėjo važinėjimas į visas
 Amerikos šalis, nes čion ir
 buvo suplaukę darbininkai
 iš visų kraštų. Prasidės be-
 darbės, kas labai paprasta
 šiame surėdyme.

Organizacijų Veikimas.

Čion gyvuoja L.S.S. 68
 kuopa, kuri per tūlą laiką
 buvo "pasizymėjus" neveiki-
 mu, bet pradeda atsigtuoti ir
 kaip atrodo, pradeda veikti
 ant darbininkiškos dirvos.
 Turėjo balių, kuris pavyko
 neblogoi; surengė prakal-
 bas 29 d. gruodžio; kalbėjo
 drg. J. Bekampis, tai buvo
 galima sakyti pirmas išban-
 dymas, kaip publika atsine-
 ša linkui socialistų, — pasi-
 rodo, kaip tokiame Chestery
 ant socialistų prakalbų atsi-
 lankė apie 200 ypatų.
 (Skaitlius lietuvių apie 500)
 reiškia, publika supranta so-
 cialistų veikimą ir jiems pri-
 jaučia.

Kaip kitur, taip ir čia at-
 silankė keliatas klerikalishų
 tautininkų, kurie buvo pasi-
 rengę savo klausimais "su-
 mušti" kalbėtoją ir patraukt
 publiką savo pusėn. Buvo
 ir juoko iš tų smarkuolių,
 nes pas juos daugiau dra-
 sos, negu žinojimo. Laike
 prakalbų tik kelias ir sėda
 ir zurza nežinia ko. Vienas
 klerikalishkas "veikėjas" pri-
 rodymui bolševikiškų žiau-
 rumų Rusijoje, pasakė,
 "kad jis turis laisšką nuo sa-
 vo močiutės iš Nižni Nov-
 gorod ir jina rašo jam,
 "kad neturėjo Velykoms nei
 kvarbuoto kiaušinio." Pa-
 mislykit, koks žiaurumas,
 baisu ir apsakyt! Apie ki-
 tus gaila ir vietos laikraš-
 tyje.

Abelnai, prakalbos nusise-
 kusios ir aukų surinkta
 \$22.69.

Kuopa pasižymėjo ir au-
 komis: aukavo į L.S.S. Aps.
 Fondą \$12.00; L.S.S. Agita-
 cijos Fondą \$30.00; Thomas
 Mooney Gynimo Fondą
 \$5.75; Kate Richards O'-
 Hare gynimui \$16.05. Kuo-
 pa yra pasibriežus ir dau-
 giau parenginų Chesterio
 publikai.

Chesterio lietuviai netu-
 rėjo bėdos iki šiolei, buvo
 prasimanę organizuot para-
 piją, bet tam pasipriešino
 Phila. Kaulakis ir Chesterio
 italų kunigas, kurie iki šiol
 paliuosuodavo lietuvių kiše-
 nius nuo pinigų. Nors jau
 kelintą sykį organizuoja pa-
 rapiją, bet negali suorgani-
 zuoti, turbūt pertamsus ir
 tokį darbą atlikt.

68 kuopa pradėjo augti:
 turi 20 narių. Linkėtina,
 kad draugai veikty smark-
 iau, o pasekmes matysime
 ateityje. Chesterio publika
 pasiilgus geresnių parengi-

Rusijos Rubliai

Dabartiniu laiku yra labai pigūs. Tavo sumą Ameri-
 konišky pinigų gali padaugint ant trijų sykių, jeigu
 pirksi rublius dabar.

LIETUVIAI, kurie mano grįžti Lietuvon po karė, pelna nupirkda-
 mi rublių, nes tikrai galima tikėtis, kad po karė rublių vertė pakils.
 Tie, kurie nemano grįžti į Lietuvą po karė, galės čia parduoti
 savo rublius už tiek, kiek jie buvo verti pirm karė.

TODĖL neatidėkit šitos progos. Pirk rublius tuojais nuo užtvirtinto

Bankieriaus Henrikas C. Zaro

39 Cooper Square, Kampas 6-10 St. The Zaro Bank Building

SITAS bankierius perka ir parduoda Laisvės Paskolas, Karės Taupy-
 mo Stampas taipgi ir "Thrift" Stampas.

Ar jus kada nors pamielinat, kaip yra pavojinga nešiotis su savim ar
 laikyti bakse pinigus ar šiaip svarbius dokumentus? Ar žinat kad jie
 gali žūt gaisre ar vagis gali pavogt? Apsaugoti galima pasisam-
 dant "Apsaugos Pasidėjimo Bakšą" pas Bankierių Henriką C. Zaro.
 Tas bakšas yra apsaugotas nuo vagių ir gaisro. Ateik ir pamatyk tą
 apsaugos bakšą, kuris randasi Zaro Bank Building, 39 Cooper Square,
 kampas 6th Street, New York, N. Y.

Atvira vakarnis iki 8 val.; nedėlidienais iki 1 val. po pietų.

kuopa turi progą pa-
 sidarbuot, nes kitos draugi-
 jelės visai silpnos, ypatingai
 agitacijoj ir parengimuose.
Korespondentas.

MONTELLO, MASS.

(Nuo mūsų korespondento).

Gruodžio 28 d. "Liuosy-
 bės" choro koncertas pavy-
 ko gerai kaip iš finansinio,
 taip ir iš dailės žvilgsnio.
 Po ilgų nepasisekimų ir per-
 neštų smigių choras vėl žy-
 di, linksmina ir puošia vietie-
 nų koloniją. Greitu laiku
 bus vėl surengta kitas kon-
 certas.

Naujų metų vakare buvo
 vaikų draugijelės "Žiburė-
 lis" "Eglaitė" ir koncertas.
 Viskas pavyko.

Sausio 5 d. Piliėčių klu-
 bas surengė protesto mitin-
 gą prieš lenkus. Principia-
 liais kalbėtojais buvo "San-
 daros" red. K. Norkus ir in-
 zinierius Ziurys. Atskyrus
 visas deklamacijas—ginta-
 rines frazes, kaip iš prakal-
 bų, taip ir iš rezoliucijų, ku-
 rias turėjo prirengę net dvi,
 pamate lieka tik "lenkai ei-
 na ant Vilniaus! Todėl mes,
 lietuviai, protestuojame
 prieš lenkų nedorus imperi-
 alistinius pasikėsinimus ir
 prašome Suvienytų Valstijų
 panaudoti visą savo įtekme,
 kad apgynus lietuvius nuo
 lenkų." Pasakė prakalbas
 ir perskaitė rezoliucijas, kal-
 bėtojai užreiškia, kad "lai-
 kas brangus, taip kaip pini-
 gai, todėl gaisint nereikia"
 ir nori leisti rezoliucijas ant
 priėmimo. Bet publika pa-
 reikalavo pirma negu priimti,
 kad rezoliucijos būtų

(Tasa ant 5-to pusl.)

DYKAI, DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo
 ir veltui tiems, kurie duoda taišty ir naujus didei.
 Visas darbas visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg
 yra gerai žinomas kaip specialistas įvairiuose atsitū-
 kimuose. Ateik ir duok išgaminuot. Informacijos
 dykal. Mano karūnos ir tūtikai 22 karato. Darbas
 gwarantuotas. Fiso valandos nuo 9 iki 8:30 P. M.
 Nedėlioje nuo 9 iki 1 P.M. Pėtnyčiomis ofisas uždarytas.
 DR. CHAS. TESCHBERG, D.D.S. Liet. Dentistas
 500 Grand St., Kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
 Tel. Stagg 3698 Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai.

Brocktoniečiams ir Aplinkiniams!

Jeigu tavo akims kenkia — neatidėliok. Matyk mane tuojais,
 tuomi gali prašalinti visus nesmagumus ateityje.
 Mes egzaminuojame akis su vėliausiai moksliskais instrumen-
 tais. Mūsų MOTO yra teisingas ir nuosirdus patarnavimas už pri-
 einamą kainą.

**LOUIS VICTOR
 AKIŲ SPECIALISTAS**

BARRISTERS HALL, 231 MAIN STREE, BROCKTON, MASS.

Ofiso valandos:
 Nuo 4 — 8 P. M.
 Subatomis nuo 1 — 9 P. M.
 Nedėliomis nuo 9 — 12 A. M.
 Ir pagal sutartį.

Čėdyk sudaužytus akinius, mės
 pritaikome stiklus prie kiekvienų
 akinių.

J. GARSVA

GRABORIUS (Undataker)

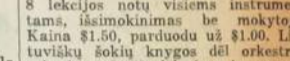
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Abalsamuoji ir laidėjo nemirusius
 ant visokių kapinių.

Parsamdaui Automobilius ir Karie-
 tizės Veselijoms, Krikštynomis ir šiaip
 pasivažinėjimams.

Ofisai:
 164 N. 6th St. 264 FRONT ST.
 Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

Telefonas 7867 Maik.

Naujausias dainos ant 4 balsų ir
 8 lekeijos notų visiems instrumen-
 tams, išsimokinimas be mokytojo.
 Kaina \$1.50, parduodu už \$1.00. Lie-
 tuviškų šokių knygos del orkestratos
 arba beno \$4.50, del piano ir vargonų
 \$1.00. Pardavėjams duodu gera pel-
 na. G. A. Baronas, McKees Rocks, Pa.

DR. A. J. KARALIUS

Gydo tikta užsienėjusias ligas vyrų,
 moterų ir vaikų.
 Nurodo, kaip tinkamai užsilaikyti
 ir duoda patarimus sveikatos reika-
 luose per laiškus.

lai
na Ameri-
kyių, jeigu
nypirkda-
vertė pakla.
čia parduoti
uo užvirtinto
Zaro
k Building
Karės Taupy-
tis su savim ar
Ar žinai kad jie
ilma pašiam-
enriku C. Zaro.
ir pamatyk tą
Cooper Square.
pietų.
dine
ARSVA
S (Undakter)
DIREKTORIUS
laidoju numeru
kių kapinių.
utomobilius ir Karės
Frikštyms tris dišy
as.
Ofisai:
264 FRONT ST.
C. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 7867 Mad.
dainas ant 4 balsų ir
tų visiems instrumen-
tims be mokytoju,
parduodu už \$1.00. Lie-
knogos del orkestros
50, del piano ir vargonų
ėjams duodu gera pa-
unas, McKees Rocks, Pa.
J. KARALIUS
zisencijusias ligas vyrų,
ikų.
aip tinkamai užsilankyti
tarimus sveikatos reika-
škus.
10 iki 12 ryte; 6 iki 9 v.
**So. Morgan St.,
ICAGO, ILL.**
r 2570.
H. Medoff
OKULISTAS
nimuoja akis ir prikalio
eraiusiai prieinama kaina.
būna kiekvienu dieną, iš-
Pėnyčių ir Nedėlijėnuo
kare iki 8 val. vakaro.
DR. H. MEDOFF
ad St., Brooklyn, N. Y.
skausmo
jus išdži.
Feschberg
se atsiti-
ormacijos
Darbas
30 P. M.
uždarytas.
Dentistas
yn, N. Y.
uviškai, Lenkiškai, Rusiškai.
plinkiniams!
ok. Matyk mane tuojau,
teityje.
ais mokališkais instrumen-
irdus patarnavimas už pri-
**OR
LISTAS**
BROCKTON, MASS.
sudažytus akinius, me-
me stiklus prie kiekvienų

(Tas nuo 4-to pusl.)
svartstomas. Kalbėtojai
duoda tik 10 minučių ap-
svartstymui; reikalaujan-
ams balsų nenori duoti; bet
akilus audringam reikala-
vimui duot balsą kas tik no-
ri, ir duot kalbėt kiekvien-
am 10 minučių, nusileido.
Kalbėjo už ir prieš rezolu-
cijas apie 15 ypatų. Kad
rezolucijos būtų priimtos,
stojo vyčiai ir sandoriečiai,
kad būtų atvestos—sociali-
stai. Balsuojant pasekmės
buvo: "kad protestas būtų
prieš lenkus išneštas. 93 bal-
sai; kad nebūtų protestuojama
— 131 balsas. Tokiu bū-
du suvienytos tautininkų ir
klerikalų spēkos, kurios sto-
jo už tautišką šovinizmą li-
ko sumintos.

Tą pačią dieną, vakare, L.
S. S. 17 kuopa turėjo prakal-
bas. Kalbėjo drg. K. Ziurinskas. Žmonių atsila-
nškė vidutiniškai ir prakal-
bomis buvo patenkinti. Au-
lēšų padėginimui surink-
ta \$7.80.

CAMBRIDGE, MASS.
Sausio 11 d. L.S.S. 71 kuop-
pa statė scenoje 3-jų aktų
komedią "Farmazonai".
Tapo sulošta gerai. Publi-
ka turėjo gardsus juoko ir
lai tas būna jai ant sveika-
tos, o 71 kuopai, kuri tą vei-
kalą surengė, liko 90 dolerių
gryno pelno ir lai tas būna
jai ant dvasiškos naudos.
Taipgi 71 kuopa, laikytame
savo susirinkime, nutarė
surengti vakarienę ir pak-
kviešti visus aktorius, kurie
sulošė veikalą "Farmazonai",
kad išreikšti padėką
už pasidarbinimą ir po-
draug priduoti energijos ir
ant toliaus darbuotis dailės
srityje.

RACINE, WIS.
30 d. gruodžio buvo prakal-
bos L.S.S. 124 kuopos.
Kalbėjo J. V. Stilsonas iš
Chicago, Ill. Kalbėtojas
savo užduotį atliko puikiai
ir publika likosi užganėdinta.
Aukų padėginimui lėšų
surinkta 16 dol.

MCKEES ROCKS, PA.
31 d. gruodžio buvo ba-
lius A.P.L.A. 2 kuopos. Ba-
lius buvo "geras", nes svai-
ginančių gėrymų netrūko.
1 d. sausio buvo susirinki-
mas L.S.S. 50 kp., kuriame
nutarta visais galimais bū-
dais prisidėti prie aukų rin-
kimo į L.S.S. Aps. Fondą.
Kuopa iš izdo paskyrė \$3.00.
Nutarta tam tikslui surengti
koncertą, kuris įvyks 15
d. vasario. Taipgi išrinkta
komisija aukų rinkimui, į
kuria įėjo J. Balčiūnas, E.
Samulionienė ir F. Radzevi-
čius.

NEW BRITAIN, CONN.
Sionis dienomis tapo api-
plėsta F. Mikevičiaus krau-
tuvė. Apie 3 val. dieną krau-
tuvėje pasiliko viena jauna
mergaitė. Tuo tarpu įėjo
apie aštuoni vaikėžai ir pa-
prašė svarą saldinių. Mergai-
tei pradėjus sverti sal-
dainius, jie užpuolė ant kaž-
sos, išėmė apie 175 dol. ir
pabėgo.
Pas mus dabar tankiai
būna panašių atsitikimų.
F. A. Alulis.

CLIFFSIDE, N. J.
6 d. sausio buvo susirin-
kimas L.D.L.D. kuopos, ku-
riame tapo nutarta rengti
lavinimosi vakarus.
Sekantis kuopos susirin-
kimas (ar tik ne vakaras?)
— Red.) bus 24 d. sausio,
Pauzyno svetainėje. Pro-
gramas bus įvairūs; įžanga
dykai. Kada nusisamdysi-
mės svetainę, bus mokinama
lietuviškai rašyti, skaitliuo-
ti, anglų kalbos ir t. t.
S. Ruzgis.

PATERSON, N. J.
31 d. gruodžio buvo "Sie-
tyno" vakariene, kuri pavy-
ko labai gerai. Programas
susidėjo iš dainų, deklamaci-
jų, muzikos ir šiaip žaislų.
Publika likosi užganėdinta.
"Sietynas" užlaiko svetainę,
kurioje bus lavinimosi
vakarai. Išrinkta komisija,

kuriai pavesta išdirbti lavi-
nimosi programą.
Aleksocikis.

SO. BOSTON, MASS.
(Nuo mūsų korespondento.)
Southbostoniškiai žada
nupirkti keletą "Laisvės"
šerų. Sumanytoju buvo
drg. Plepis, bet vis buvo ati-
dėliojama ant toliaus. Me-
tiniam susirinkime "šior",
kad nupirksime, nes tada
užims nauja valdyba, kurion
įeina M.M. Plepis — org., J.
M. Shileikis — protok. sek.,
Ona Žvingilūtė — fin. sek.,
R. Pernickas — kasierius ir
K. Valutkevicius — kny-
gius. Laimingos kloties
naujiems viršininkams ir
savitarpinio draugiško sutik-
kimo veikime.
"Birutės Kanklių" Cho-
ras puikiai gyvuoja. Moki-
na drg. B. A. Simanavičius.
Chore daugiausiai yra vy-
rų. Merginos beveik visos
čia gimusios, ir su jomis nē-
ra bėdos mokintis, nes visos
paviršutiniai supranta apie
gaidas. Choras rengia va-
kariene, kur bus pakviesta
daug svečių iš kitų miestų,
ypatingai merginų, nes bos-
toniškiai mažai turi, o tų
nelaimingų senbernių devy-
nios galybės.

BENLD, ILL.
Vietos kasyklos dirba pil-
nā laiką, bet uždarbiai ma-
ži, palyginant su pragye-
nimo brangumu.
Neseniai čia susitvėrė L.
M.P.S. kuopa ir girdėjau,
kad ant 15 d. vasario nutarė
rengti balių.
Abelnai, lietuviai pasken-
dė tamsybėje, ypatingai mo-
terys, todėl L.M.P.S. kuopa
turės daug darbo ir vargo,
jeigu norės prieiti prie tam-
seniųjų moterelių ir jas pa-
traukti savo pusėn. Bet jei-
gu narės energingai darbuo-
sis, tai visgi pasekmės bus.
Benldo Varguolė.

PHILADELPHIA, PA.
Pranešimas.
L.D.L.D. 10-tos kuopos
susirinkimas įvyks sausio 27
d., Rusų Sovietų Name, 8th
St. and Fairmount Ave.,
Philadelphia, Pa. Pradžia
lygiai 8 val. vakare.
Visi nariai būtinai atsi-
lankykite ir pasiimkite kny-
gas, kurios jums priklauso.
Taipgi ir naujų atsiveskite
prirašyti.
L. D. L. D. 10-tos kuopos
raštininkas
J. M. Jasiulevičius.

NEWARK, N. J.
Šiuomi pranešu, kad L.D.
L.D. 15 kuopos susirinkimas
įvyks sausio 24 d., 8 val va-
kare, P. Plikaičio svetainē-
je, 103 Jackson St., Newark,
N. J. Kiekvienas narys pri-
valote atsilankyti į šį susi-
rinkimą ir atsinti knygas.
Taipgi turime ir daugiau
svarbių reikalų, kaip tai:
rinkimas viršininkų ir dele-
gatų į būsiančią konferenci-
ją.

KENSINGTON, ILL.
31 d. gruodžio buvo kon-
certas, kurį surengė L.S.S.
137 kuopa. Programas bu-
vo įvairūs ir jame dalyva-
vusieji savo užduotis atliko
gerai. Pabaigoje kalbėjo
drg. Dundulis. Jis publika
irgi užganėdino. Prie kuop-
os prisirašė kelias narių.
A. V.

CHICAGO, ILL.
8 d. sausio buvo prakal-
bos, kurias surengė L.S.S.
81 kuopa. Žmonių susirin-
ko gana daug ir viskas pa-
vyko.
9 d. sausio buvo tos pa-
čios kuopos metinis susirin-
kimas. Senoji kuopos val-
dyba išdavė raportą, iš ku-
rio pasirodė, kad pereinamais
metais kuopa veikė gana
smarkiai.
Buvo skaitytas laiškas nuo
Socialist Party, prašant au-
kų laikraščio leidimui. Kuop-
pa iš izdo paskyrė \$25.00.
Taipgi paskyrė \$5.00 L.S.S.
Apsigynimo Fondui. Paga-
lios, buvo pakeltas klausia-
mas, ar kuopa ir ant to-
liaus pasiliks priklausanti
prie Amerikos Liet. Darbi-
ninkų Tarybos? Apsvars-
čius šį klausimą, nutarta iš-
stoti iš Tarybos.
J. Ripko.

CLEVELAND, OHIO.
Sausio 12 d., Acme salėje,
"tautos fondo" 22 skyriaus vy-
čių armija, surengė prakalbas
ir išnešė neva prieš lenkus, ku-
rie veržiasi užimti Lietuvos
sostinę Vilnių, protesto rezolu-
ciją. (Tą pačią protesto rezolu-
ciją išnešė, kuri buvo pagar-
sinta So. Bostono "Keleivyje"
num. 2, 1919m.) Prakalbą sa-
kė tūlas vytis — Karosas. Iš
jo prakalbos publika nieko pa-
mokinančio neišgirdo, kadangi
esant, iš vienos pusės Lietuvą
drasko lenkai, gi iš kitos — Ru-
sijos bolševikai. Kad nuo tų
dviejų priešų Lietuvą išgelbėti,
reikia protestuoti ir dėti ku-
daugiausiai aukų.
Tasai klerikalų stulpas su to-
kiaisia savo melagingais pasako-
jimais, jog Rusijos bolševikai
vergija ir nori pasisavinti Lie-
tuvą, didžiama pažangesnės
publikos labai pasipiktino ir
kuomet visi vyčiai salę sustojo
ir staugė, it vilkai, taj socia-
listai nieko nesakė — sėdėjo
spakaini — vyčiai tiems žno-
nėms kabinosi į krutinę ir dra-
gė juos. Pavyzdžiui, Zaliadonis,
vyčių generolas, L.S.S. 3-čios
kp. knygijų drg. Januška grie-
bė už kalniariaus sėrmėgos ir
suriko: "štai ap." Laimė, kad
salę sėdėjo daugiau draugų ir
policija, jei netaip, drg. Januš-
ka būtų gavęs nuo vyčių gene-
ralo "Lietuvos laisvės paragau-
ti."

siog prasti dalykai, kurie tik
dabar gerėja. Bet galime leng-
vai atitaisyti ir atitaisytime,
jeigu jos nariai įsitėmys: 1)
ateiti ant susirinkimo į paskirtį
laiką; 2) nesniausti, kaipo na-
ryrs. 5 d. sausio šaukta susirin-
kimas nuo 10 ryte, pradėta
rinktis po 11. Yra per didelis
drąsumas priversti kitus lauk-
ti po 2 valandas. Ant 9 vasario
rengia smagų margumynų va-
karą su loterija knygos — "Ti-
kėjimo Istorija." Laukiamas pa-
sekmjų.
L.M.P.S. 17 kp. verta papeli-
kimo irgi. Pernai per iniciaty-
vą jos gyvavo vaikų mokyklė-
lė. Sako, subankrutėjo. Ar ban-
dėt atsakyt kodėl? Būtų gerai
žinoti apie jos finansinį stovį.

Pažymėtinau naudingi bei ge-
ri apsiirėkimai. L.S.S. 116 kp.
nariai liuosnoriai suorganizavę
vyrų chorą. Dainuoja. Matyti
noras ir draša. Susitvėrė stygų
orkestra iš liuosnorių, dar silp-
nutė, nes mažai kas pirmiau tu-
rėjo rankose muzikalį instru-

Tamsūnai, tamsūnai, kada
jūs susiprasite, kada patausite
ir elgsitės kaip žmonė, o ne
kaip gyvuliai. Zs. Zs.

Su naujais metais tankiau-
siai gema naujos spēkos veiki-
mui. Bet detroitiečiams da vis
maloni senovė tūlose apsiirė-
kimuose. Į susirinkimus L.S.S.
116 kp., L.M.P.S. 17 kp. ir L.
D.L.D. 52 kp. lankomasi taip
mažai ir taip nepunkuališkai,
kad stokuoja žodžių tam išrei-
škimui. Tvarka susirinkimuose
tankiai visiškai nepanaši bent
vienai iš minėtų organizacijų.
Apsiprašau už drašą, bet aš
tankai jaučiuosi kokių-pirkėjų
—pardavėjų buryje, kuriems
išlaidos bei įplaukos labiau a-
peina, negu jų pačių, kaipo na-
rių, fundamentales užduotys,
pareigos. L.S.S. 116 kp griektas,
kuris turi būti itataisytas, yra
sekantis: seniai buvo organi-
zuojama mokykla suaugusiems
skaitymo ir rašymo lietuviių
kalbos. Neperseniai per naują
tas buvo organizuojama, bet
nuvažiavome ant to, kad išpil-
dėme keistą D. Kasparkos pro-
poziciją — studijuoti socializ-
mo mokslą. Draugai ir drau-
gės! O kaip su tais nuo pirmo
mokyklos organizavimo surink-
tais doleriais? Kodėl ignoruoja
te norą tų, kurie mano, kad pir-
ma reikia išmokyti skaityt ir ra-
šyt, o tik paskui orientuotis
bendrai gyvenimo bangose. Ne-
jaugi praktiškiau yra palankyti
įprotį, kur desėtkai klauso, o
vienas visus mokina? Žengėm
prie lygybės, nors savųjų tarpe:
chorą turime, dainuoja. Bet...
bet net nedrašu sakyti. Šiais
laikais, kuomet doleris visavie-
tinio revoliucinio bruzdėjimo
sukuryje turi tūkstantinę kai-
nā, kuomet tas doleris gali pa-
valgydyti karėvių už laisvę, mes
tvliai mokame dainų mokyto-
jui po \$3.50 už lekciją. Biski
nedrašu.

DETROIT, MICH.
D.L.L.D. 52 kp. Su ta-tai tie-

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

siog prasti dalykai, kurie tik
dabar gerėja. Bet galime leng-
vai atitaisyti ir atitaisytime,
jeigu jos nariai įsitėmys: 1)
ateiti ant susirinkimo į paskirtį
laiką; 2) nesniausti, kaipo na-
ryrs. 5 d. sausio šaukta susirin-
kimas nuo 10 ryte, pradėta
rinktis po 11. Yra per didelis
drąsumas priversti kitus lauk-
ti po 2 valandas. Ant 9 vasario
rengia smagų margumynų va-
karą su loterija knygos — "Ti-
kėjimo Istorija." Laukiamas pa-
sekmjų.
L.M.P.S. 17 kp. verta papeli-
kimo irgi. Pernai per iniciaty-
vą jos gyvavo vaikų mokyklė-
lė. Sako, subankrutėjo. Ar ban-
dėt atsakyt kodėl? Būtų gerai
žinoti apie jos finansinį stovį.

Pažymėtinau naudingi bei ge-
ri apsiirėkimai. L.S.S. 116 kp.
nariai liuosnoriai suorganizavę
vyrų chorą. Dainuoja. Matyti
noras ir draša. Susitvėrė stygų
orkestra iš liuosnorių, dar silp-
nutė, nes mažai kas pirmiau tu-
rėjo rankose muzikalį instru-

Tamsūnai, tamsūnai, kada
jūs susiprasite, kada patausite
ir elgsitės kaip žmonė, o ne
kaip gyvuliai. Zs. Zs.

Su naujais metais tankiau-
siai gema naujos spēkos veiki-
mui. Bet detroitiečiams da vis
maloni senovė tūlose apsiirė-
kimuose. Į susirinkimus L.S.S.
116 kp., L.M.P.S. 17 kp. ir L.
D.L.D. 52 kp. lankomasi taip
mažai ir taip nepunkuališkai,
kad stokuoja žodžių tam išrei-
škimui. Tvarka susirinkimuose
tankiai visiškai nepanaši bent
vienai iš minėtų organizacijų.
Apsiprašau už drašą, bet aš
tankai jaučiuosi kokių-pirkėjų
—pardavėjų buryje, kuriems
išlaidos bei įplaukos labiau a-
peina, negu jų pačių, kaipo na-
rių, fundamentales užduotys,
pareigos. L.S.S. 116 kp griektas,
kuris turi būti itataisytas, yra
sekantis: seniai buvo organi-
zuojama mokykla suaugusiems
skaitymo ir rašymo lietuviių
kalbos. Neperseniai per naują
tas buvo organizuojama, bet
nuvažiavome ant to, kad išpil-
dėme keistą D. Kasparkos pro-
poziciją — studijuoti socializ-
mo mokslą. Draugai ir drau-
gės! O kaip su tais nuo pirmo
mokyklos organizavimo surink-
tais doleriais? Kodėl ignoruoja
te norą tų, kurie mano, kad pir-
ma reikia išmokyti skaityt ir ra-
šyt, o tik paskui orientuotis
bendrai gyvenimo bangose. Ne-
jaugi praktiškiau yra palankyti
įprotį, kur desėtkai klauso, o
vienas visus mokina? Žengėm
prie lygybės, nors savųjų tarpe:
chorą turime, dainuoja. Bet...
bet net nedrašu sakyti. Šiais
laikais, kuomet doleris visavie-
tinio revoliucinio bruzdėjimo
sukuryje turi tūkstantinę kai-
nā, kuomet tas doleris gali pa-
valgydyti karėvių už laisvę, mes
tvliai mokame dainų mokyto-
jui po \$3.50 už lekciją. Biski
nedrašu.

DETROIT, MICH.
D.L.L.D. 52 kp. Su ta-tai tie-

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

DETROIT, MICH.
D.L.L.D. 52 kp. Su ta-tai tie-

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

DETROIT, MICH.
D.L.L.D. 52 kp. Su ta-tai tie-

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

mentą. Mišrus choras su dra-
mos skyriumi dirba išsijuošes.
Pinigų, pinigų... Tik lai neat-
kartoja senovę, kurioje komite-
tai išvažiuoja ant vakacėjų.
Spėcialė komisija renka au-
kas "Novy Mir."
Apie XI Rajoną visi nemano
nei užsiminti.
L.D.L.D. 52 kp. nori skleisu
knygas. Bet pinigų izde nei cen-
to. Kreipsis prie L.S.S. 116 kp.,
kad paaukautų \$25.00 nupirki-
mui už 20 dol. "1st. Soc. Sov.
Valst." ir už \$5.00 "Ant ryto-
jaus po socialės revoliucijos",
kuriuos bus pardavinėjamas. A-
teityje turi viltį veikti, veikti...
L.M.P.S. 17 kp., kiek sužino-
jau, tai organizuoja vien dēlei
moterių, merginų mokyklą skait-
ymo ir rašymo lietuviių kalbos.
Linkėtina geros kloties. Ant
12 d., Michigan Ave., kampas
24th, rengia gražią, su program-
tu, šeimynišką vakariene.
V. Gėlė.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
New York.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbo rasi smaguma,
nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.
Kiekvieno priedoma yra saugoti savo nuo ligų. Turint šaltį ir neturint
jį prasidinti gali padaryti pavojingą ligą. Mažiausias nukentėjęs
gali reikėti būti labai pavojingas, jeigu toji nelais ordinaras.
PAIN-EXPELLER
Tai didelis nauj, mėsinis gėryvis, kuri tarsi rastiše li-belone sa-
mūnos. Ieškodami kokiū kraštiečių skausmus, kūsos ir em-
sioje, raminau ir neardžija, trumai skaut visus skaus-
mus raumenims ir spūlims. Pain-Expeller yra gėryvis.
Nepatinka plėkimas pigios vaistų didelis mokslo.
Reikalauš geriausia. Skaut pirkti Pain-Expeller, persi-
tyrink ar yra ILLUZA, valsalankas ant baltosko. VISU
IKI PIRKIU 25 DOL. 33 centai ir 60 centai, už bankaitę.
Gaujamame visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,

Priguli nuo dantu

DANTIS pas... GEBERMAN DENTISTAS

Urieus paliecia

Gu 12 metu mane kan... Paul Kovalik, 723 Willow Ave.

R SERGI?

Centi nuo uzsenėjusios ligos ir reikalauju patarn... TAVE KANKINA nuolat...

R. KOLER

Dr. KOLER yra vienatnis tarp... Annon, Specialist 146 E. 14th St.

LIETUVIU MUZIKOS KONSERVATORIA

Broadway, So. Boston, Mass. Miko Petrauskas

L. D. L. D. REIKALAI.

L. D. L. D. VISUOTINO CENTRO VIRŠININKU RINKIMU PASEKMES ANT 1919 METU.

Table with columns for candidates (No. 1, Ant Pirm., Ant Sekre., Ant Izidini., Ant Knyg., Ant Lit. Kom., Ant Orga., Ant Viso nariu) and rows for various names.

Pagal L.D.L.D. visuotini nariu nuosprenđi, 1919 metais L.D.L.D. Centro Valdyba susides is šių draugu: Pirmininkas A. Petrika, 163 So. 9th St., Brooklyn, N.Y.

L.M.P.S. II Rajono konferencijos protokolas.

L.M.P.S. II Rajono konferencija įvyko gruodžio 29 d., 1918, po num. 7 Burley St., Cambridge, Mass. Konferencija atidarė organizatorė draugė M. Michelsonienė, 11 val. ryte.

6. Vienbalsiai nutarta paaukauti iš Rajono išdo draugų J. Stilson ir J. Šukio apgynimo fondon \$25.00.

7. Įnešta paaukauti iš Rajono išdo "Motery Balsui" \$50.00; pataisymas \$70.00. Už originalį įnešimą 18 bal., už pataisymą — 5 bal. Bus paaukauta \$50.00.

8. Vienbalsiai nutarta atspausdinti II Rajono laiška ir blankos su valdybos parašais. Įnešta atspausdinti 500; pataisymas—400. Už originalį įnešimą 19 bal., už pataisymą — 3 bal.

9. Įnešta, kad II Rajonas rengtų metinį balių visados So. Bostone. Vienbalsiai nutarta rengti.

10. Vienbalsiai nutarta rengti II Rajono nauda pikniką 1919 metais Lawrence, Mass. Darbas pavestas L.M.P.S. 8 kp. narėms.

Pirm. draugė J. Sarapienė uždarė I sesiją 2 val., paskirdama 1:30 val. pietams.

Pirm. J. Sarapienė. Raš. G. Pušiniūtė.

II Sesija.

Pirm. dr-gė J. Sarapienė II sesiją atidarė 3:30 val. Sekė delegacijų vardašaukis. Nepriuvo į laiką E. Bertulienė. Protokolas pirmos sesijos priimtas.

1. Įnešta, kad būtų paskirta dovana draugei Z. Puišutei už jos pasidaravimą dėl labo L. M.P.S. Vienbalsiai nutarta paskirti iš Rajono išdo \$25. E. Bertulienė užsiregistrovo 4 val. po pietų. Prisedėjo prie II Rajono 69 kuopa W. Lynn, Mass.

Nutarta vienbalsiai išnešt rezoliuciją, reikalaujant paliuosuoti politiškus prasikaltėjus. Rezoliuciją pagamint pavesta M. Michelsonienei. Buvo kalbama apie vsuotinę susivaziavimą, kurį šaukia tarjba. Išdiskusavus tą klausimą, nusprendė išneštas šitokis: nepaisyti jokių ten tarjbu ir užgirti L.S.S. ir L.M.P.S. pasiėjimas ir nutarta stovėti su kairiuoju sparnu. Už 10 balsų; susilaikė nuo balsavimo 20.

Sekanti konferencija atsibus Brighton, Mass. Draugė B. Bubliauskienė pasakė trumpą, bet jausmingą prakalbą. Konferenciją uždarė pirmininkė, J. Sarapienė, 5:30 val. vakare.

Pirm. J. Sarapienė. Raš. Grace Pušiniūtė.

CLEVELAND, OHIO. Revoliucija bažnyčioje.

Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje įvyko revoliucija. Mat, parapija yra nuskyrus tam tikrą valdybą, kuri įgaliota ant dviejų metų. Kuniguitas nepatiko ir jis norėjo išrinkti kitą komitetą. Tas buvo bažnyčioje. Žmonės tam pasipriešino. Kunigas taip įpyko, kad nusivilkto bažnytinis drabužius, metė juos ant altoriaus ir, sykiu su "savuoju" komitetu, kurį čia pat norėjo išrinkti, išbėgo iš bažnyčios. Tarpe parapijonų kilo sumišimas, daugelis leidosi iš bažnyčios laukan. Pribuvo ir policija, bet nieko neveikė. Kas bus toliau ir kaip kunigelis susitakys su parapijonais, sunku pasakyti. Stėbėtinai.

DRAUGIJOS KURIOS TURI "LAISVĘ" UŽ ORGANĄ, KOMITETŲ ADRESAI

LAISVĖS MYLĖTOJŲ DR-STES COLLINSVILLE, ILL. Valdybos adresai:

Pirmininkas J. Baronas, 120 Ving Ave. Vice-pirmininkas F. Bakaitis, 420 S. Chesnut St. Protokolu sekretorius J. Cebenuškas, 420 S. Chesnut St.

SVIESOS DRAUGIJA ANSONIA, CONN. Viršininkų adresai:

Pirmininkas St. Bujanauškas, P. O. Box 10. Vice-pirmin. P. Auštra, 21 Rockwood Ave. Protokolu raštininkas J. Vaitkevičius, P. O. Box 128

A. C. W. of A. 215 SKYRIAUS BALTIMORE, MD. Valdybos adresai:

Pirmininkas V. Montvilas, 715 W. Lexington St. Pirm. Pagelbininkas I. Logis, 815 Hollins St. Prot. Raštininkas K. Akelaitis, 1349 Glyndon Ave.

A.P.L.A. DR-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

C. Pirmininkas J. A. Riukas, 1421 Fayette St., N.S. Pittsburgh, Pa. C. Pirmininko pagelbininkas D. Lekavičius, Box 38, Courtney, Pa.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas A. Garbanauškas, 1133 N. Wisconsin St. Vice-Pirmininkas T. Galiauskis, 1420 Marquette St.

LIETUVIŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGIJA INDIANA HARBOR, IND.

Valdybos adresai: Pirmininkas Kl. Lavas, 3604 Deodar St.

TEISYBES MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ MOLINE, ILL. Valdybos adresai:

Pirmininkas S. Janulis, 1929—10th St., Moline, Ill. Knygius J. Savitskas, 354—5th St., Moline Ill.

Nutarimų raštininkas J. Sidaugas, 3727 Deodar St. Turtų raštininkas M. Mauricas, 3822 Deodar St.

VYRU IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGYSTĖ CICERO, ILL. Valdybos adresai:

Prezidento K. Adomaitis, 4545 W. 14th St. Prezidento pagel J. Takauskas, 1404 So. 50th St.

L. D. L. D. CENTRO VALDYBA. Pirmininkas A. Petrika, 163 So. 9th St., Brooklyn, N.Y.

Išidinkininkas K. Lutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N.Y.

LAISVĖS SUNU DRAUGYSTĖ MAHANAY CITY, PA. Pirmininkas J. Kovas, 1227 E. Pine St.

Vice-Pirm. V. Zemaits, 304 E. Centre St. Finansų Sekretorius P. Petčiulis, 1229 E. Pine St.

DRAUGIJA SUNU IR DUKTERŲ LIETUVOS MELROSE PARK, ILL. Valdybos adresai:

Pirmininkas A. Staškus, Box 1127. Vice-pirmininkas K. Dimša, Melrose Park, Ill.

LIETUVIŲ SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ ELIZABETH, N. J. Valdybos adresai:

Pirmininkas P. Poškus, 211 First St. Pirmininko pagelb. V. Seralis, 124 Bond St.

LIET. VYRU IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGIJA INDIANA HARBOR, IND. Valdybos adresai:

Pirmininkas Kl. Lavas, 3604 Deodar St. Pirmininko pagelbininkas K. Juokas, 3808 Beach St.

KAS TIE SOCIALISTAI IR KO JIE NORI?

Parašė A. Kollontaj. Labai suprantamai išaiškinta, kas yra socialistai ir ko jie nori. Užimanti agitatyviška Knygutė. Kaina 15c.

Naujos Knygos

Laisvės Spauda ir Turtas 455 Grand St., Brooklyn

VIETINĖS ŽINIOS

'LAISVĖS' KOOPERACIJOS SUVAŽIAVIMAS.

26 d. sausio, socialistų kambariuose, 308 So. 5th St., Brooklyn, N. Y., bus "Laisvės" Kooperacijos šėriminkų suvažiavimas. Pradžia 10 val. ryte. Visi šėriminkai ir kuopų delegatai, kurie tik galite, būtinai privalote atsilankyti. Turite atsiment, kad metiniuose suvažiavimuose būna svarstomi labai svarbūs klausimai. Nuo suvažiavimo priklauso visu metu mūsų leidžiamo laikraščio gyvavimas.

Todėl visi, kurie tik galite, privalote būti.

Komitetas.

Ir vėl užpuolimas ant moters ir nužudymas.

Pereitame "Laisvės" numerį minėjome, kad So. Brooklyn, apie 8 val. vakare, einant moteriai į apietą, užpuolė ant jos nežinomas piktadaris, užmušė pramušdamas galvą ir, kaip vėliaus tyrinėjimas parodė, išžagino ją.

Praslinkus kelioms dienoms, panašus atsitikimas įvyko Richmond Hill. Mary Riddel, 17 metų amžiaus mergaitė, 16 d. sausio grįžo iš darbo ir kada ėjo nuo elevatorio stoties tarpe 6 ir 7 val. vakare, palei pat jos namus užpuolė piktadaris ir pasiėmė panašiai, kaip su pirmąja moteria. Apart to, tą dieną mergaitė buvo gausi algą \$22.50, tai ir tie pinigai paimti.

Tėvai, nesulaukdami vakare sugrįžtant iš darbo mergaitės, davė žinią policijai. Jieškota visą naktį ir ant rytojaus, kada išaušo, palei namus surado nužudytą. Piktadaris, nužudęs ją, nutempė toliaus nuo tos vietos, kur buvo daug krauju ir ten, kaip spėjama, atliko savo gyvulišką darbą.

Policija jokiū būdu negali užklupti ant piktadarijo pėdų.

Pasirodo, kad vakarais moterims tamsesnėmis gatvėmis arba kur rečiau apgyventomis vietomis pavojinga ir vaikščioti.

Policistas užpuolė ant krautuvis ir apiplėšė.

Policistas John Morris užpuolė ant krautuvis po No. 707 Melrose Ave. ir, revolverį išsiėmęs, pasiėmė iš kassos 20 dol. Dabar jis tapo suareštuotas ir kaltinamas ginkluotame užpuolime ir apiplėšime.

Pas daktarą suvado 125 moteris atėjusias dėl operacijos

17 d. sausio, nakčia, buvo padaryta ablava daktaro Frederick Van Vliet name, kuris randasi po No. 67 W. 12th St., New Yorke ir suasta net 125 moterys, atėjusios dėl nelegalios operacijos. Kada policija įėjo į židų, tai nepaprastai nusitebėjo, radus pilnus kambarius moterų, lauliančių eilės.

Daktaras tapo suareštuotas už varymą tokio plataus "biznio".

Apsisaugokite nepažįstamų žmonių.

11 d. sausio, 3 val. po pietų, einant man gatve, prieėjo prie manęs dailiai apsitaisęs žmogus, kurio apsiėjimas ir apsirėdymas liūdėjo, kad priklauso prie augstesnės klesos ir užklausė man nežinomos gatvės. Kad jam atsakiau, kad tokios gatvės nežinau, pradėjo daugiau kalbėti ir vėl užklausė, ar aš nežinau žmogaus, kuris galėtų rusiškai kalbėti, nes jis turįs reikalą su rusu ir negalįs susikalbėti. Pasakiau, kad ir aš galiu kalbėti, tuojaus tas "ponas" pasišaukė netoli stovintį nudrįskusį žmogelį ir paprašė mane, kad aš jam paaiškinačiau, ko tas žmogelis nori. Drįskius tuojaus pradėjo verkti ir skustis, kad tik dabar atvažiavęs iš Sibiro, jį apvogė, dabar negalįs susikalbėti ir neturįs pinigų. Todėl prašęs tą "poną" pagelbos. Aš perstaciau visą dalyką. "Ponas" užklausė, ar jis turi supratimą apie Amerikos pinigus ir ar žino jų vertę? Drįskius atsakė, kad nežino. Tuomet "ponas" prašo mane eiti su tuo žmogumi į jo ofisą, jis jam duosiąs pinigų, bet aš turėsiu jam išaiškinti jų vertę. Aš atsiskaciau su jais eiti. Ponas vėl pradėjo mane prašyti išsiimti savo pinigus ir parodyti tam drįskius, kaip jis vertė, kad paskui, kuomet jis duos jam pinigų, niekas jo neapgautų. Aš atsakiau, kad prie savęs neturiu. Mano "ponas" supuko, nusispjovė ir pasakė: "Jeigu tu nenori patarnauti savo tautos žmogui, tai kas man galvoje." Pasakęs šiuos žodžius, nuėjo. Drįskius nusiminęs pasiliko ant gatvės. Kada aš pakalbinau jį eiti sykiu ir pažadėjau nuvesti pas rusus, tuomet jis atsakė, kad dar nori tą "poną" pasivyti ir paskui jį nubėgo.

Tai matote, kokių angavikų esama ir kokias priemones jie vartoja žmonių apiplėšimui.

K. Meškauskas.

Kriaučių streikas eina prie pabaigos.

New Yorke ir apielinkės kriaučių streikas, kaip matosi, eina prie pabaigos. Dabar jau prasidėjo konferencija darbdavių ir unijos atstovų, kurioje vedamos tarybos apie susitaikymą. Darbdaviai visgi tapo priversti nusileisti ir tartis su darbininkais. Tikimasi, kad 20 ar 21 d. sausio tarybos bus užbaigtos.

Socialistai niekur negali gauti svetainių.

New Yorke socialistai niekur negali gauti svetainių nei prakalboms, nei savo susirinkimams, nei kitokioms pramogoms. Visų svetainių savininkai atsikako socialistams parandavoti. Spėjama, kad policija slapta išaukė savininkams neduoti svetainių socialistams ir dabar tie pildo jų įsakymą. Socialistai aldermanai parašė policijos viršininkui laišką klausdami, ar jis uždraudė svetainių savininkams parandavoti socialistams sve-

taines. Aldermanai nori iširti tą dalyką ir paskui pradėti kovoti prieš tą pasieligimą.

Dr. Martin Luther draugystė rengia balių Subatoj, 25 d. sausio (January), 1919 m., Tautiškame Name, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 6:30 val. vakare. Įžanga 25 c., drapanų padėjimas 15 c. Bus puiki muzika ir visi galės smagiai laiką praleisti.

Kviečia Rengėjai.

Ar jau nusipirkote tikėtą ir teatrą "ALKANI ŽMONĖS?" Pasiskubinkite, jeigu norite turėti geresnę, užtikrintą vietą.

Kiekvienas, kuris nori matyti tą, ką jisai Lietuvoje yra matęs, turi ateiti pamatyti šį lošimą.

Aktorai yra pakviesti ko geriaus, ir iš paskutinių repeticijų matyti, kad jie labai rūpinasi, kas parodo, kad veikalas bus puikiai sulostas. Kas neateis, po teatru galės.

Atsibus Jan 25 d., 1919, 8 val. vakare, McCaddin salėje, Berry St., tarpe So. 2-os ir 3-čios gatvių, Brooklyn. Duris bus adaros nuo 7 val. vakare.

Tikiety kainos 75c., 50c. ir 35c. Karės takų nebus.

Tikiety galima gauti: "Laisvės" ofise, 455 Grand St., K. Liutkus, 131 Grand St., "Garsas" keptuvė, 209 Bedford ave., Lenkčio Aptiekoje, 500 Grand St., T. Tumelis, 308 So. 5-th St. V. Daunoro Aptiekoje, 229 Bedford ave., Rengia L.S.S. 19 kp. Komitetas.

Lietuvių Kriaučių Unija 54 ir 58 skyriai rengia prakalbas paminėjimui Kruvinajo Nedėdienio, kurios įvyks Seredoje, 22 d. Sausio, 1919 m., Tautiškame Name, 101-3 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Kalbės lietuviškai J. Bekampis ir K. Petrikienė, rusiškai—Kisiel. Griežt muzika įvairias revoliacioniškas dainas po vadovystę V. Retikevičiaus. Įžanga dykai.

GENERALIS STREIKAS PALIUOSAVIMUI T. MOONEY PRASIDĖS 4 D. LIEPOS.

Chicago, 17 d. sausio. — Šį vakarą užsibaigė darbininkų suvažiavimas, kuris buvo suauktas su tikslu apstatyti būdus, kaip geriaus paluosuoti Tamą Mooney iš amžino kalėjimo.

Suvažiavimas priėmė rezoliuciją pradėt generalį visoj Amerikoj streiką 4 d. liepos, jeigu iki to laiko Mooney nebus paluosuotas. Liko išrinktas komitetas, kuriam pavesta rūpintis pirma streiko paluosuoti Mooney kreipiantis į šalies kongresą.

Plačiau apie visą suvažiavimą pranešime vėliaus.

PAJESKOJIMAI

Jieškau draugu Kazimiero ir Karoliaus Jezuko, taipgi pusbrolio Vincento Kupronės, visi Kauno gub., Ukmergės pav., Gilų kaimo. Meldžiu atsisaukti.

A. Kupranis, Philadelphia, Pa. 924 So. 2nd St. (5-6)

COSMOPOLITAN COOPERATIVE RAINCOAT CO.

158 — 17th STREET, BROOKLYN, N. Y.

Reikalaujame agentų po visas Lietuvos kolonijas. Tuojaus atsišaukite klausdami informacijų ir sampalių. Biznis suorganizuotas taip, kad prisiųstus orderius išpildome į 6 dienas ir pigiau, kaip kitos firmos, daugiaus agentams mokame, gražesnius rinkotus darome ir pilnai garantuojame. Kostumieriški kriaučiai reikalaukite lietkocių (rainkotų). Lietuviai, norėdami grįžti Lietuvon, kiekvienas nori turēt gerą rainkotą. Būtų geistina, kad atsišauktų tie agentai, kurie buvot neužganėdinti prie tų firmų, kur dirbote agento darba. Turiu naują metodą, kaip mirą nuimti. Kiekvienas, kuris tik nori, gali būti agentu. Pelną duodame didelį. Atsišaukite tuojaus.

Bendrovės Vedėjas A. S. BERZINIS.

P. S. Mūsų keliaujantis agentas, S. Reikauskas važinėja po visas valstijas, organizuoja agentus, renka orderius ir jam pilnai galite užsitikėti, nes mes už jį atsakome.

Reikalingas lietuvių kalboje korespondentas. Turi mokēt atsakančiai lietuvių kalbą, išdrbtą ranką rašyme. Kitokių nereikalaujame. Nuolatinis darbas. Atsinauk: J. H. Diskant, 320 Broadway, New York, rūmas 1423. (5-6)

Pajieškau Sesers Antaninos Pilunaitės, po vyru šaulienės, 5 metai atgal gyvena apie Boston, Mass. Paieina iš Kauno gub., Šiaulių pavieto, Dermelkių kaimo, Triškių parapijos. Meldžiu atsisaukti arba žinanti praneškite. P. Pilunaitė-Kudarauskienė, Box 1086, Madison, Ill. (5-6)

Jieškau pusbrolio Jono Banevičiaus, Vilniaus gub., Krėnio g., Mėtinų kaimo. Aš tik ką parvažiavau iš Francijos nuo karės. Taipgi jieškau ir Jono Venckaus, su kuriuo buvom geri draugai. Pvt. Bonevitz, Camp Dix, N. J. Co. 4th, (6-8)

Reikalingas Kriaučius, kuris moka dirbti kotus arba kelnes. Būtų gerai, jei ir apie moterišką darbą nusimanytų. Darbas ant visados, gera mokesčiai. V. Januškevičius ir J. Ulles, 113 Liberty St., Ansonia, Conn. 6-8

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS

Žmogus linksmas ir ramus, kol jis sveikas. Paprastai liga padaro žmogų nelaimingą. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šono, krūtineje ir nugaroje užstojimas gerklėje ar krūtineje ir t.t. Tas paieina nuo nereguliariško ir ne normališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugo ją nuo tų ligų arba greit ją pašalina — tai Provizoriaus Vinco J. Daunoros TREJOS DEBYNERIOS arba TREJANKA. Tai neįveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiųsdami 50 centų pačtos ženkleliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (Apgarsinimas).

St. Vitkunas

Užlaiko karietas dėl veselijų ir vežimus dėl perkraustymų. 259 Berry St. BROOKLYN, N. Y.

J. LEVANDAUCKAS GRABOR US

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu. 78 South 2nd St. BROOKLYN, N. Y.

TIK TAI 1000 DOLERIŲ

Ant pardavimo 1 familijai namas su 6 kamb., maudytis, įmokėti \$100, likusius kas mėnuo po \$10. Kaina \$1,000. 2 žeimynom namas su 11 kambarių ir maudytis, įmokėti \$150, likusius kas mėnesis po \$15, kaina \$1,500. Turime namų 3,5,6, 7,8,10 ir daugiaus familijoms su dideliu pasirinkimu — Ridgewode, Jamaica, East New Yorke, Flatbusho, South Brooklyn, Maspetho, Greenpoite — visuose priemiesčiuose ir pačiame Brooklynje ir New Yorke. Turime daug farmų su budiniais ir gyvuliais, žemė geriausia, mūsų žmonėmis apgyventa. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarnausiu teisingai. B. A. ZINIS REALTY CO. Branch Office: 420 Lorimer St., šale Grand St., BROOKLYN, N. Y.

M. & V. FURNITURE CO.

687-689—3rd Ave. and 658—5th Avenue
Cor. 21st Street Tel. South 4263 Near 19th Street
BROOKLYN, N. Y.

Moteris Negali Atsidžiaugt Forničiais Pirke pas mus. Kodėl ne Tamistos?

Mes užlaikome visokio tavoro, kas tik yra reikalinga į kambarius: FURNIČIŲ, MINKSTŲ KRESLŲ, KARPETŲ, PEČIŲ, VEIDRODŽIŲ ir t. t.

Nelaiminga karė jau pasibaigė. Dabar negalima bijotis papuošt savo kambarius. Gražiai papuošti kambariai—tai laimė namuose ir kas jos nenori? Atvažiukite pas Mus, o Mes Patarnausime Jums Kogeriausiai. Tavorą pristatome greitai laiku su savo mašina i bent kurią dalį miesto.

PINIGUS GALIMA UŽMOKĖT IŠ KALNO ARBA ATMOKĖT PO \$2.00 ar po \$1.00 į savaitę.

Ant Randos.

Penki gražūs ruimai su įtaisymais. Randos 10 ir 11 dolerių į mėnesį. 131 North 11th St., arti Bedford Ave. Klausk pas janitorių arba pas C. H. Brown 670 1/2 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. (3-7)

REIKALINGA jaunas vaikinai, kuris moka rašyti Lietuviškai, Ukrainiškai, Lenkiškai ir Rusiškai. Nuolatinis darbas. Darbas už miesto. Gelžkelio išlaidos bus sugražintos. Atsišaukite ypatingai: Riteservice Advertising Agency, 621 Broadway, Room 219, New York, N.Y.

K. LUTKAUS

ŽODIS. Jeigu tau reikalings akrybė iš, marškiniai, renkotas, šet-sargija, kakla-šaltinė, balnietis ar kitokį vyriški aprėdai, užėik pas mane, o gausi viską, vertės savo pinigų.

131 Grand St. BROOKLYN, N. Y.

St. Vitkunas

Užlaiko karietas dėl veselijų ir vežimus dėl perkraustymų. 259 Berry St. BROOKLYN, N. Y.

J. LEVANDAUCKAS GRABOR US

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu. 78 South 2nd St. BROOKLYN, N. Y.

Dr. John Waluk

161 N. 6th St., BROOKLYN, N. Y.

Nuo 8 iki 10 išryto, Nuo 1 iki 3 po piet, Nuo 6 iki 8 vakare; Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. Stagg 3534. V VAIVADAS

Adresas: 442 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS.

TAISAU namus kaip iš lauko taip ir iš vidaus; mūriniu, pleisteruojų, cementuojų ir pentinu. Už savo darbą garantuojų. Kainos prieinamos. Duodu rodą dykai. Ant reikalavimo važiujų ir toliau. Reikale kreipkitės ypatingai ar laišku.

PRANAS GRAZYS Šapos adresas: 46 Power Street; Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N.Y. kampaš Ainalie St.,

MACYS BROS. NAUDOKITĖS PROGA!

Didelis išpardavimas Aisbakių, Vežimukų (ke-reičiukų) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina.

Išlygos lengvos \$1.00 SAVAITĖJ

Sykiu mokant, atiduodame fabriko kainomis. Turime skyrių gramafonų įvairaus didumo. Pristatome į namus.

MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N.Y

Tarpe Driggs ir Bedford Ave's. Tel. 2372 Greenpoint

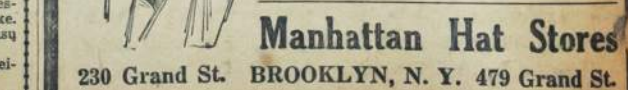
MANHATTAN HATS

yra žinomos kaip geriausios ir dabar yra tokiosios.

Kainos ant kepurijų ir ant kitų reikmenų liko pakeltos, bet mes iš anksto turėjome žalios medžiagos ir todėl mes galime pigiau doleriu parduoti ir geresnio tavoro, negu kur kitur.

Manhattan Hat Stores

230 Grand St. BROOKLYN, N. Y. 479 Grand St. New Yorke krautu 159 E. Broadway.

Pirmiau, negu tu pirksi rudeninę ar žieminę kepurę, atei ir prisiziūrėk mūsų tavorų ir be abejonės, persitikrinsi, jog tas teisybė, ką mes sakome. Skrybelės pritaikomos geriausiai. Kainos visai prieinamos.